

ایجاد شعبانیه مبارک

هزار نقش

ضمیمه سالنامه رشد

ویژه نامه یازدهمین همایش نمایندگان مجلات رشد ۱۴ تیرماه ۱۳۹۰

یازدهمین آغاز

در کل کشور فراهم آورده است و تأیید علمای بزرگوار از جمله علامه فقید، استاد محمدتقی جعفری، سندی بر حقانیت و ارزشمندی، اثر بزرگی مانند موسوعه است که به زعم آن استاد فرزانه انجام این کار بدون توفیق الهی و نظر لطف آقا امام حسین (ع) امکان پذیر نیست.

تکمیل حلقهٔ تولید

ناصری تأکید می‌کند: «قصه تولید این کتاب از نیازی که در مجلات رشد بود آغاز شد. اما توسعه و گسترش آن در پناه لطف ائمه الهی فراتر از انتظار و توقعات ما بود.» وی حاصل اندیشه‌های نویسندگان مجلات رشد را عرق‌ریزان روح این عزیزان در قبال وظیفه‌های وجدانی می‌داند که هر هفته، به عشق بچه‌ها دور هم جمع می‌شوند و برای دلشان کار می‌کنند و سرمایه‌های ملی به نام مجلات رشد را می‌آفرینند. در این میان نقش نمایندگان مجلات رشد نیز بی‌بدیل و فراموش نشدنی است و به مصداق این کلام که: «کار را که کرد آن که تمام کرد» نمایندگان مجلات رشد در استان‌ها، کار عزیزان نویسنده را تکمیل می‌کنند و آن را به ثمر می‌رسانند.»

مدیرمسئول مجلات رشد با اشاره به سفری که اخیراً به سه کشور اروپایی (ایتالیا، فرانسه و هلند) داشته است می‌گوید: «شاید تا حالا براساس اطلاعاتی که از طریق گزارشات، رسانه‌ها و دوستان به دستم رسیده بود، نشریات رشد را نشریاتی بی‌نظیر معرفی می‌کردم ولی پس از این سفر و مبادلات فکری که انجام شد، دریافتیم که ما نه تنها در خاورمیانه، بلکه در بین کشورهای اروپایی نیز امتیاز بزرگی، مانند مجلات رشد را در نظام تعلیم و تربیت خود داریم که در نوع خود بی‌نظیر است.»

ما با شما کامل می‌شویم

وی در پایان صحبت‌های خود با تشکر و تقدیر مجدد از نمایندگان مجلات رشد و همکاران دفتر در مرکز برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی، بخصوص جناب آقای گرمارودی به ذکر تجربیات و الگوهای استانی که زمینه کارهای اساسی در دفتر شده‌اند پرداخت و گفت: «ما در یک نظام یاددهی - یادگیری، کارهای همدیگر را کامل می‌کنیم تا بتوانیم وظایف و مسئولیت‌هایمان را آن گونه که شایسته است انجام دهیم.»

کار ارزشمند شما و ما همین مقدار هم باشد، کار بزرگی صورت گرفته است.»

شکر نعمات الهی

پس از پایان صحبت‌های نادری، محمد ناصری مدیرکل دفتر انتشارات کمک آموزشی سخنانش را با نام و یاد خدا آغاز می‌کند. شکرگزاری از نعمات الهی و توفیق برگزاری این همایش در ماه شعبان، ماه برکت، سرور و بهجت، فصل دوم سخنان ایشان است.

شاه بیت کلام وی اتفاق بزرگی است که در سال ۱۳۶۴ در دفتر انتشارات کمک آموزشی افتاده است. اما قبل از آن به نکته‌ای اشاره می‌کند که از نگاه وی افتخاری برای نظام فرهنگی کشور است.

او اعتقاد دارد، در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و دفتر انتشارات کمک آموزشی، وجود نیروهایی که همواره کار همدیگر را تکمیل کرده‌اند و بر پلکانی که پارانسان بنا نهاده‌اند گام گذاشته‌اند و بدون تخریب، گله‌مندی و عدم حق‌شناسی، مسئولیتشان را انجام داده‌اند، یک خیر و برکت برای نظام فرهنگی کشور بوده است.

و اما آن اتفاق بزرگ

در سال ۱۳۶۴ که مدیریت دفتر انتشارات کمک آموزشی به عهده آقای مهندس چینی فروشان بوده و یارانی چون مصطفی رحماندوست، سیدمهدی شجاعی و حمید گروگان با ایشان همکاری می‌کردند، آنها به این نتیجه رسیدند که: در حوزه کتاب‌های دینی و طرح مسائل دینی برای کودکان و نوجوانان دچار مشکل هستیم. و براساس همین تفکر، هسته‌ای سه نفره از خواهران متعهد دفتر تشکیل شد تا درباره تاریخ عاشورا، زندگانی امام حسین (ع) و یاران باوفایش کلیه اسناد و مدارک تهیه شود و بدین گونه «موسوعه امام حسین (ع)» متولد شد. تاریخی که قرار است تا ۲۴ جلد ادامه داشته باشد، تا کنون ۱۹ جلد آن منتشر شده است و در اربعین حسینی در سال جاری رونمایی خواهد شد.

نظر لطف آقا امام حسین (ع)

مدیرکل دفتر انتشارات کمک آموزشی تأکید می‌کند که تشخیص درست نیازها در مجلات رشد، فداکاری برای انجام وظیفه درست و مؤثر و خوب نزدیک به ۵۰۰ نفر نویسنده، زمینه‌ای را برای آفرینش آثار متفن فخر و مؤثر

مراسم یازدهمین همایش نمایندگان مجلات رشد در استان‌های کشور، ساعت ۸ صبح ۱۳ تیرماه با تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید و پخش سرود مقدس جمهوری اسلامی آغاز می‌شود.

شرکت‌کنندگان در همایش که به احترام پخش سرود جمهوری اسلامی ایران به پا خاسته‌اند، در جای خود مستقر می‌شوند و تابش نوری بر پرده سفید سالن همایش، نشان «رشد برای رشد» را بر پرده حک می‌کند. با شروع فیلم، اندک زمزمه‌هایی که بین حضاران شکل گرفته است به سکوتی آرامش بخش تبدیل می‌شود. در لحظات آغازین فیلم چند نفری از میهمانان که به تازگی رسیده‌اند با بغل‌دستی‌های خود، خوش و بشی می‌کنند. دقایق چهارم و پنجم فیلم سپری نشده است که سکوتی مطلق سالن را فرا می‌گیرد. تغییر و دگرگونی در چهره حضاران با آغاز هر سکناس به خوبی مشهود است. لبخندها، سکوت و تأمل در حرکات و رفتار کودکان و نوجوانانی که در این فیلم «رشد» را زندگی می‌کنند. و تا پایان نمایش این فیلم نیم‌ساعته، سکوتی که ما آن را علامت رضایت از دیدن این فیلم زیبا تفسیر می‌کنیم ادامه دارد.

تبلور فصل قدرشناسی

فیلم به پایان می‌رسد و ناصر نادری، معاون مجلات دفتر انتشارات کمک آموزشی، کلامش را با نام خدا آغاز می‌کند. و به نمایندگان مجلات رشد که وی آنها را «پدیده‌آوردگان لحظات زیبای رشد» می‌داند، خوشامد می‌گوید.

او تولید و تولد هر مجله و رفتن به استان‌ها و دیدن شور و اشتیاق مخاطبان مجلات و نمایندگان مجلات رشد را بهترین لحظات کار در دفتر انتشارات کمک آموزشی توصیف می‌کند و به خاطر تلاقی این همایش با ایام فرحبخش تولد امامان معصوم، حضرت امام حسین (ع)، حضرت ابوالفضل (ع) و امام سجاد (ع) خدای بزرگ را سپاس می‌گوید.

نادری این همایش را «تبلور فصل قدرشناسی» از یاران استانی مجلات رشد می‌نامد و با اشاره به فیلم «رشد برای رشد» می‌گوید: باید خدای بزرگ را شاکر و سپاسگزار باشیم که رشد، بچه‌ها را به «تلاش، پویایی، نقش‌آفرینی و زندگی کردن» واداشته است و اگر پاداش

فعالیت‌های استانی مجلات رشد

دومین بخش از همایش سالانه نمایندگان مجلات رشد به نشست هم‌اندیشی نمایندگان، روایت تجربه‌ها و بیان ایده‌های نوآورانه استان‌ها در حوزه ترویج و توسعه اثربخشی مجلات رشد در مدارس اختصاص یافت. در این بخش، آقای اکرامی، مدیر یکی از مدارس استان خراسان رضوی، خانم محمدی، مدیر یکی از مدارس استان فارس، خانم الهوردی، معاون آموزش ابتدایی زنجان و خانم حوریه رضوانی معاون آموزش ابتدایی استان گلستان و خانم ساجدی مدیر یکی از مدارس استان کرمانشاه، تجربه‌های خود را در اختیار شرکت‌کنندگان در همایش قرار دادند.

جذب مخاطبان دوره آموزش متوسطه، مسئله‌ای است که فکر بیشتر نمایندگان استان‌ها را به خود مشغول ساخته است. اکرامی، فعالیت‌های فرهنگی این استان را در راستای ترغیب دانش‌آموزان به مطالعه مجله رشد جوان، این‌گونه تشریح کرد: «دبیرستان زنده‌یاد صادقی در ناحیه ۴ مشهد برای ترغیب دانش‌آموزان به استفاده از مجلات رشد روند زیر را پی می‌گیرد. اولین مرحله «اشتراک مجله» است، این آموزشگاه، سیاست اشتراک ۱۰۰ درصدی دانش‌آموزان را دنبال می‌کند. در این راستا، مجله پوسترهای مقایسه‌ای تهیه و در تابلو اعلانات ثبت‌نام نصب می‌کند. این عمل فرصتی برای تفکر و انتخاب آگاهانه مجلات به خانواده‌ها می‌دهد.»

اکرامی، مرحله دوم را استفاده بهینه از مجلات دانست و آن را چنین توصیف کرد: «یکی از راه‌ها، بیان خلاصه مطالب و محتوای مجله توسط دانش‌آموزان است. بحث و بررسی محتوای مجله رشد در کلاس توسط دانش‌آموزان، تهیه روزنامه‌دیواری از محتوای مجله، اختصاص قفسه ویژه مجلات رشد در کتابخانه، تهیه جوایز ارزنده به دانش‌آموزانی که استفاده فراوانی از مجله کرده‌اند. برگزاری آزمون چهارگزینه‌ای از مجله رشد جوان، از اقداماتی است که به استفاده بهینه از رشد جوان کمک می‌کند. همچنین ورود مجلات رشد به خانواده‌ها از طریق اطلاع‌رسانی به آنان با ارسال

پیامک، از جمله راه‌های ترغیب به استفاده بیشتر از مجله است.

در عین حال برگزاری مسابقه پیامکی با عنوان بهترین جمله درباره مجله رشد جوان، از فعالیت‌هایی است که در استان خراسان رضوی، برای ترویج مجله رشد جوان بکار گرفته شده است.»

محمدی، دومین سخنرانی بود که به تشریح تجربه خود با عنوان «کودکان هم می‌توانند» پرداخت. این طرح با هدف گسترش و تقویت مطالعه کتاب‌های غیر درسی، تقویت مشورت و همفکری با دیگران، تمرین قدرت نوشتاری، خط و نقاشی و ایجاد جنب‌وجوش میان دانش‌آموزان اجرا شده است.

در این طرح که به مدت یک سال به صورت فردی و گروهی در استان فارس به اجرا درآمد، از دانش‌آموزان خواسته شده است تا با استفاده از کتاب، خاطرات بزرگ‌ترها، مجلات رشد، رادیو و تلویزیون مجله تولید کنند. به این منظور، جلسات متعددی برای اولیای دانش‌آموزان برگزار شده و اهداف طرح برای آنان تبیین شده است و در نهایت همکاری آنان در اجرای طرح جلب شده است. پس از تهیه شدن مجلات توسط دانش‌آموزان، نمایشگاهی از مجلاتی که به دست بچه‌ها نوشته و تصویرگری و تولید شده، برگزار شده است.

مسئولان استان فارس تهیه این مجلات را نوعی ارزشیابی غیرمستقیم از آموخته‌هایی غیر از کتاب درسی بچه‌ها می‌دانند. خانم محمدی در پایان پیشنهاد کرد تا این طرح در تمامی استان‌ها اجرا شود و سپس این مجلات با مجلات دانش‌آموزان استان‌های دیگر مبادله شود تا بچه‌ها از آداب و رسوم و مکان‌های تاریخی دیگر استان‌ها مطلع شده، تبادل فرهنگی بین دانش‌آموزان کشور صورت گیرد.

سومین سخنرانی به خانم الهوردی از استان زنجان اختصاص داشت. وی گفت: فعالیت این استان در خصوص پوشش مجلات رشد در مناطق روستایی است. در این استان، پس از بررسی پوشش مجلات به

این نتیجه می‌رسند که استقبال دانش‌آموزان شهری حدود ۸۰ درصد و استقبال دانش‌آموزان روستایی حدود ۱۵ است. این استان با تشکیل اتاق فکر، طرح توسعه فرهنگ مطالعه یعنی پوشش صد درصد و رایگان مجلات رشد برای دانش‌آموزان روستایی استان زنجان را تهیه می‌کند. این طرح در شورای آموزش و پرورش استان تصویب و اعتباراتش تأمین می‌شود و گروه تکنولوژی آموزشی دوره ابتدایی آن را اجرا می‌کند. نتیجه این طرح گسترش فرهنگ مطالعه در مناطق روستایی است.

معاونت آموزش ابتدایی استان گلستان سخنران چهارم این همایش بود که در خصوص برگزاری جشنواره روان‌خوانی در استان سخن گفت. با بررسی‌های انجام شده در این استان مسئولان به این نتیجه رسیده‌اند که یکی از علل ناتوانی دانش‌آموزان در امتحانات، عدم توانایی در خواندن سؤال است.

لذا جشنواره روان‌خوانی در سه مرحله آموزشگاهی، شهرستانی و استانی با محتوایی ۵۰ درصد از مجلات رشد، برگزار شد. در این مسابقه ارتقای مهارت خواندن دانش‌آموزان ابتدایی و افزایش حجم مطالعه آنان مدنظر قرار گرفته است.

تشریح آخرین تجربه توسط خانم ساجدی نماینده استان کرمانشاه صورت گرفت. وی گفت: این استان با بهره‌گیری از محتوای مجلات رشد، نمایشگاهی از کارهای دستی دانش‌آموزان برپا کرده است. همچنین تهیه روزنامه‌دیواری، اجرای سرود و نمایش، آموزش تفکر و پژوهش، تقویت مهارت خواندن، املاء، ایجاد شادی و نشاط، تمامی با استفاده از محتوای مجلات رشد انجام گرفته است. خانم ساجدی اطلاع‌رسانی مناسب با نصب تراکت، توزیع به موقع مجلات، تشکیل جلسات توجیهی برای معلمان و اولیاء و استفاده بهینه از مجلات رشد بصورت تلفیقی در تمامی کلاس‌های درسی را از عوامل تأثیرگذار در اشاعه مجلات رشد در این استان دانست.

اطلاع‌رسانی، مشارکت در تولید و سوژه‌یابی

انتظار ما از نمایندگان مجلات رشد

بازخوردهای سفرهای استانی و سایر شیوه‌های دریافت بازخورد (تماس تلفنی، ایمیل، نامه و...) و نیز جلسات نقد حضوری مجلات در دفتر و نیز یافته‌های پژوهشی - که توسط مرکز مطالعات دفتر ارائه می‌شود - برنامه مجلات را پایش و اعتباربخشی می‌کند و پس از تصویب نهایی برنامه‌ها، از ابتدای سال، تولید محتوای فرهنگی مجلات آغاز می‌شود.

♦ تولید محتوا بر چه اصولی شکل می‌گیرد؟

♦ در این مرحله، معمولاً مجلات بزرگسال اعم از عمومی و تخصصی، بر اساس «اصل تلفیق»، پرونده مجلات را تکمیل می‌کنند؛ یعنی نیمی از مطالب را نویسندگان و مترجمان حرفه‌ای تولید می‌کنند که هم تسلط علمی دارند و اغلب نیز توان درک واقعیت‌ها امروزین آموزش و پرورش را دارند و نیمی دیگر آثار نیز به مخاطبان اختصاص دارد که در طول سال به دفتر مجلات می‌رسد. اصل بعدی، «اصل مسأله‌مداری» است. تلاش می‌شود محتوای مجلات، متناسب با نیازها، سلاقی و در راستای رفع خلأهای امروز آموزش و پرورش تولید شود. بی‌تردید، مجلات رشد، ابزاری برای بهبود و ارتقای فرایندهای آموزش و پرورش است. امیدواریم با تولید هوشمندانه و آینده‌نگرانه مجلات رشد، نگرش مخاطبانمان را علمی، دانش آنها را روزآمد و رفتارهایشان را حرفه‌ای کنیم.

البته بحث تناسب و سنخیت مطالب با نیازهای امروز مخاطب (مخاطب محوری)، بایستی با زبان و قالبی زیبا ارائه شود. لذا جنبه‌های زبان‌شناسانه (حوزه ویرایش) و زیباشناسانه گرافیکی، رعایت اصول ژورنالیستی (مطبوعاتی) در تولید مجلات، از حساسیت‌های خاصی برخوردارند.

♦ میزان مشارکت فرهنگیان در تولید محتوای مجلات چقدر است؟

♦ به جد در تلاشیم تا رد پای مخاطبان در مجلات رشد، دیده شود. در دوره تحصیلی سال ۹۰-۸۹ نزدیک به چهارصد اثر از مخاطبان سراسر ایران در مجلات رشد عمومی بزرگسالان به چاپ رسیده است. تقریباً ۳۰ تا ۴۰ درصد محتوای مجلات، البته بایستی نسبت به تهیه گزارش از جریان آموزش

♦ آقای نادری، نحوه تولید محتوای رشد به چه ترتیبی است؟

♦ در فرایند تولید هر نشریه، چند حوزه وجود دارد: حوزه تولید محتوای فرهنگی، حوزه تولید فنی و هنری و حوزه توزیع. این سه مرحله که عمدتاً ناظر بر جنبه‌های عملیاتی است، یک «درآمد» و یک «سرامد» دارد. منظور از درآمد، مجموعه نیازسنجی‌ها و برنامه‌ریزی‌هاست. سرآمد نیز دریافت بازخوردها و یافتن شیوه‌های اصلاحی همان نشریه و رسانه است. در مرحله تولید محتوای فرهنگی، معمولاً در سه ماهه آخر هر سال، فرایند برنامه‌ریزی و تولید برنامه سالانه مجلات آغاز می‌شود. در این مرحله، به چند مؤلفه توجه می‌شود: اول به سند اهداف و راهبردهای مجلات رشد که خطوط کلی و جهت‌گیری‌های اساسی مجلات رشد را دربر گرفته است؛ دوم، اولویت‌های موضوعی که از برنامه پنجم توسعه کشور ملهم شده است. سوم، جهت‌گیری‌های کلی نظام آموزش و پرورش و بویژه رسالت و اولویت‌های سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است و چهارم، نیازها و شایستگی‌های شغلی و حرفه‌ای مخاطبان در سه قلمرو، نگرشی، دانشی و مهارتی. سردبیران به عنوان عنصر اصلی طراحی برنامه سالانه مجلات، با همفکری اعضای هیئت تحریریه (شورای برنامه‌ریزی و کارشناسی مجلات)، برنامه سالانه را تدوین می‌کنند.

♦ در طراحی سالانه مجلات چه مؤلفه‌هایی دخیل‌اند؟

♦ مهم‌ترین مسأله، اصول حاکم بر برنامه‌های سالانه هر مجله است، که با توجه به نیازهای مخاطبان، اولویت‌های موضوعی و ساختار موضوعی مجله، طراحی می‌شود. مسأله بعد، سرفصل‌ها و عناوین مجله است که به شکل حرفه‌ای و جذاب و با رعایت پیوندهای علمی و کاربردی موضوعات تهیه می‌شوند.

بحث بعدی، مشخصات ساختار محتوایی برنامه سالانه مجلات است که ناظر بر قالب‌های نوشتاری، حجم و پدیدآورندگان پیشنهادی مجلات است. مدیریت دفتر انتشارات کمک آموزشی با توجه به محتوای اسناد بالادستی و

در هر استانی، ارتباط مستقیم با انگیزه و باور و نحوه فعالیت‌های فرهنگی نمایندگان رشد همان استان دارد. مدیران فهیم، با سواد و اهل مطالعه، می‌توانند در بالندگی زیرمجموعه خود نقش آفرین باشند.

◆ چه راهکاری به نمایندگان پیشنهاد می‌کنید تا انگیزه فرهنگیان را برای همکاری با مجلات تقویت کنند؟

◆ باید زمینه اطلاع‌رسانی مجلات رشد را در استان‌ها بیشتر کنیم. الان برخی نمایندگان رشد با صدا و سیما یا استانی یا بعضی از نهادهای دولتی ارتباط دارند و از توانمندی‌های آنان استفاده بهینه می‌کنند. در این راه، بایستی از قابلیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات بیشتر استفاده شود. از برگزاری آزمون‌های الکترونیکی محتوای مجلات رشد غافل نشوند. معرفی سایت مجلات رشد، کار مهمی است. راهکار دیگر، تشویق فرهنگیانی است که آثارشان در مجلات رشد منتشر می‌شود. در برخی از استان‌ها، بعد از چاپ اثر فرهنگیان در مجلات رشد، نامه تقدیری از سوی مدیرکل استان به همراه هدیه نقدی به آن فرد اهداء می‌شود.

پیشنهاد می‌کنم بانک اطلاعات فرهنگیان نویسنده و مترجم هر استان در سایت آموزش و پرورش آن استان‌ها قرار گیرد تا زمینه معرفی آنها بیشتر فراهم شود.

◆ از نمایندگان توزیع مجلات چه انتظاری دارید؟

◆ من به چند نکته تاکید دارم: اول این که زمینه اطلاع‌رسانی و شناخت فرهنگیان از مجلات را بیشتر کنیم، دوم، مشارکت فرهنگیان را در تولید محتوا تقویت کنیم. باید کاری کنیم انگیزه و رغبت برای مشارکت افزایش یابد. سوم، کمک در سوژه‌یابی (موضوع‌یابی) است. در سراسر ایران، هزاران سوژه و موضوع وجود دارد که به لحاظ معیارهای خبری، شامل گستردگی و شمول مخاطبان و مفید بودن، تازگی و...، قابلیت ارائه در مجلات رشد را دارند. به نظر می‌رسد، برای درک لایه‌های پنهان و آشکار آموزش و پرورش در استان‌ها، همکاری جدی نمایندگان رشد، تاثیرگذار است.

◆ از سال قبل بحث آموزش کوتاه‌مدت فرهنگیان در مجلات مطرح شده است. در این باره بیشتر توضیح می‌دهید؟

◆ در دوره سال تحصیلی گذشته، در سه مجله بزرگسال عمومی، شامل رشد معلم، مدیریت مدرسه و آموزش ابتدایی سه ویژه‌نامه علمی برای دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت فرهنگیان منتشر شد. این تجربه، بازخورد مطلوبی در استان‌ها داشت. لذا امسال با همکاری مرکز برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی، این ویژه‌نامه‌ها به هشت مجله رشد شامل شش مجله بزرگسال عمومی (رشد معلم، مدیریت مدرسه، تکنولوژی آموزشی، آموزش ابتدایی، آموزش راهنمایی و مدرسه فردا) تعمیم یافت. برخی از این مجلات، ۱، ۲ یا ۳ ویژه‌نامه خواهند داشت. و نیز دو مجله تخصصی معارف اسلامی و علوم اجتماعی. این ویژه‌نامه‌ها در ۴ شماره پیوسته از مهر تا دی ماه در مجلات عمومی و در شماره زمستان ۹۰ در مجلات تخصصی منتشر خواهد شد.

امید است مجلات رشد، نقش محوری خود را به مثابه مهم‌ترین کانون آموزش و یادگیری فرهنگیان، بخوبی ایفا کنند و دانش، بینش و مهارت آنان را برای برخورد با چالش‌های امروز آموزش و پرورش و پدیده جهانی شدن و مطالبات و انتظارات جامعه، ارتقا و بهبود بخشند.

و پرورش استان‌ها، معرفی چهره‌های خلاق آموزشی و تربیتی، فعال‌تر باشیم. در این دوره، حدود ۱۳ گزارش از استان‌ها در مجلات بزرگسال عمومی چاپ شده است.

◆ در حوزه مجلات تخصصی این مشارکت چگونه است؟

◆ در این حوزه، مشارکت بهتری وجود دارد. در دوره تحصیلی سال گذشته، در مجلات علوم انسانی تخصصی، شامل قرآن، معارف اسلامی، زبان، زبان و ادب فارسی، تربیت بدنی، تاریخ، جغرافیا، علوم اجتماعی، هنر و مشاور مدرسه، ۲۰۲ مقاله تألیفی و ۸ مقاله ترجمه از مخاطبان وجود داشته است. در مجلات تخصصی علوم پایه، شامل مجلات شیمی، فیزیک، فنی حرفه‌ای، زیست‌شناسی، زمین‌شناسی، ریاضی، برهان متوسطه و راهنمایی، نزدیک به ۱۷۰ مقاله تألیفی و ۴۰ مقاله ترجمه منتشر شده است یعنی تقریباً نیمی از محتوای مجلات تخصصی توسط فرهنگیان (معلمان، مدیران، مربیان و مشاوران و کارشناسان آموزشی و تربیتی) تولید شده است. اما کمبود گزارش از استان‌ها نیز در این مجلات احساس می‌شود.

◆ آیا دفتر تدبیری برای جلب مشارکت فرهنگیان اندیشیده است؟

◆ دو سال قبل، فراخوان ملی برای تهیه «بانک اطلاعات فرهنگیان نویسنده و مترجم» توسط دفتر ارائه شد. در پی این فراخوان، نزدیک به سه‌هزار نفر از فرهنگیان، اطلاعاتشان را برای ما ارسال کردند. البته تعداد محدودی از استان‌ها مشارکت نداشتند. از بین این سه‌هزار نفر قطعاً بسیاری می‌توانند در تولید محتوای علمی و فرهنگی مجلات مشارکت کنند. اعتقاد ما این است که هیئت تحریریه مجلات رشد به گستردگی همه فرهنگیان ایران است؛ همه کسانی که اهل دانش و ذوق و تجربه‌اند و دردمندان و آینده‌نگران به تعلیم و تربیت می‌اندیشند.

◆ آیا نمایندگان توزیع می‌توانند در تقویت حضور فرهنگیان در مجلات نقش داشته باشند؟

◆ قطعاً، جالب است بدانید، آمار فرهنگیان همکار در تولید محتوای مجلات

توزیع مجلات از حالت سنتی خارج می شود

گفت و گو با سید کمال شهابلو، معاون برنامه ریزی و انتشارات

◆ همایش نمایندگان رشد با چه هدفی برگزار می شود؟

هدف از این نشست، تبیین سیاست‌های کلی دفتر انتشارات کمک آموزشی برای نمایندگان رشد، تقدیر از نمایندگان رشد و نیز ایجاد وحدت رویه بین همکاران ستاد وصف است. ان شاء الله همه این اصول منجر به توسعه کمی و کیفی مجلات در سراسر کشور خواهد شد.

◆ سال گذشته نیز دفتر نشست با نمایندگان داشت، این نشست چه دستاوردهایی به همراه داشت؟

نشست قبلی دستاوردهای گوناگونی داشت و افزایش شمارگان مجلات در استان‌ها، یکپارچگی در تولید محتوا و همکاری بیشتر استان‌ها، و در حقیقت افزایش تعامل بین دفتر انتشارات کمک آموزشی و همکاران ما در استان‌ها به وجود آمد.

◆ فرمودید که از بعضی نمایندگان، تقدیر خواهد شد، این تقدیر بر چه مبنایی صورت می گیرد؟

ما از ابتدا تا انتهای یک سال تحصیلی، معیارهایی را برای ارزیابی نمایندگان در نظر می‌گیریم. نقش نمایندگان فقط توزیعی و اجرایی نیست. با آغاز هر دوره، ملاک‌های ارزیابی برای نمایندگان تعیین و اعلام می‌شود و در طی دوره براساس آن ملاک‌ها، نمایندگان را ارزیابی می‌کنیم.

◆ نمایندگان به غیر از توزیع، چه وظیفه ای به عهده دارند؟

نقش فرهنگی که در طول یک دوره نمایندگان در استان‌ها ایفا می‌کنند، از مهم‌ترین فعالیت‌های آنان است. هرچه این نقش پررنگ‌تر شود، سطح دریافت کنندگان مجلات در استان افزایش می‌یابد.

◆ آیا نشست امسال به طور خاص پی‌گیر هدف متمایزی نسبت به سال‌های گذشته است؟

به غیر از سیاست‌های کلی دفتر، این نشست چند نقطه متمایز دارد: یکی اینکه، ما به این باور رسیدیم که توزیع مجلات باید از حالت سنتی خارج شود و الکترونیکی شود. در این نشست، به تبیین نرم‌افزار جدید توزیع مجلات در سراسر کشور خواهیم پرداخت و در روز دوم نشست این نرم‌افزار را به طور جامع شرح خواهیم داد. این نرم‌افزار طی سه فاز طراحی شده است و در

استان‌ها اجرا می‌شود. فاز اولش، سال تحصیلی ۹۰-۹۱ اجرایی خواهد شد. نکته دیگر، این است که مجلات ما شمارگان بالایی دارد، ولی فقط ۲۵ درصد از دانش‌آموزان کشور را تحت پوشش خود قرار می‌دهد. این رقم نشان می‌دهد خیلی از مدارس، مجلات رشد را دریافت نمی‌کنند و این مدارس یا از وجود مجله مطلع نیستند و یا انگیزه‌ای برای دریافت مجله ندارند. امسال یک بسته تبلیغی در شهریورماه به مدارس سراسر کشور فرستاده خواهد شد. ما می‌خواهیم چگونگی ارسال بسته‌ها را در این نشست تشریح کنیم و با نمایندگان تعاملی داشته باشیم تا اثربخشی این بسته بیشتر شود. مسئله دیگر تعامل بیشتر برای برگزاری چهارده دوره آموزشی ضمن خدمت است که در سال تحصیلی آینده در برخی از مجلات چاپ می‌شود و در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد.

◆ گفتید نرم‌افزار در سه فاز اجرا می‌شود، لطفاً در این خصوص بیشتر توضیح دهید.

دفتر بیش از هفتاد نماینده در استان‌ها، تهران و شهرستان‌های استان تهران دارد و هر کدام نیز زیرمجموعه‌هایی دارند. اگر این نمایندگان را با زیرمجموعه‌هایشان در نظر بگیریم، نزدیک به هفتصد نفر خواهند شد. ما در فاز اول، رأس هرم هر استان را در نظر می‌گیریم و نرم‌افزار را برای ایشان تشریح می‌کنیم تا آن‌ها کار را شروع کنند.

نمایندگان اصلی، اطلاعات را از زیرشاخه‌های خود می‌گیرند و وارد نرم‌افزار می‌کنند. اما در فازهای بعد می‌خواهیم جلوتر برویم و نرم‌افزار را در اختیار زیرشاخه‌ها قرار دهیم. در حقیقت می‌خواهیم با الکترونیکی کردن کار توزیع، ضمن این که زمان کمتری را از نمایندگان بگیریم، صدور فاکتور را راحت‌تر کنیم و در نهایت سیستم حذف کاغذ یا (paperless) را پی‌گیری کنیم، تا همه فعالیت‌ها از طریق نرم‌افزار صورت گیرد.

◆ بسته تبلیغی شامل چه موادی است؟
بسته تبلیغی شامل پوسترهای تبلیغی، نامه دفتر به مدیران محترم مدارس و خروجی‌هایی است که شورای تبلیغات دفتر تعیین می‌کند.

◆ انتظار دفتر از نمایندگان استان‌ها چیست؟

نمایندگان، خوشبختانه تا امروز به صورت تعاملی کار کرده‌اند و تمام توقعاتی را که دفتر داشته، برآورده کرده‌اند. البته بضاعت هر استانی متفاوت بوده است. توقع نداریم که نماینده بتواند در زمان کوتاه شمارگان مجله را افزایش دهد. رویکرد تعاملی دفتر با نمایندگان، خیلی مناسب است و همواره قدردان ایشان هستیم، چرا که بخش اصلی و مهمی از کار توزیع و فرهنگی در استان‌ها انجام می‌شود و فعالیت‌هایی که در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ در راستای بهتر شدن کیفیت توزیع انجام خواهیم داد، همان مطالبات نمایندگان است. مثلاً نرم‌افزار جامع توزیع، برگزاری آزمون‌های ضمن خدمت فرهنگیان و بسته تبلیغی، همه از مطالبات نمایندگان بوده است.

◆ آیا دفتر راه‌حلی برای حل مشکلات منطقه‌ای نمایندگان دارد؟

ما توزیع خودمان را برحسب چالش‌هایی که در کار توزیع استان‌ها وجود دارد، تعریف کرده‌ایم. فرض کنید اگر مجله‌های دو استان را به یک سبک و به صورت مشابه برایشان ارسال کنیم، ممکن است روند توزیع به خوبی انجام نشود. چرا که مسافت‌ها و راه‌های وصول مجلات در مناطق با هم بسیار تفاوت دارد.

ما با ارتباطی که با نماینده‌ها داریم، به این نتیجه رسیدیم که استانی که مساحتش بیشتر است و یا کار توزیعش بیشتر طول می‌کشد، کار توزیع را ابتدا از آن استان‌ها شروع می‌کنیم تا مجله زودتر به دستشان برسد و توزیع به موقع انجام شود. یا اگر استانی بارندگی زیاد دارد، مجلات را با ماشین‌های کانتینر دار ارسال می‌کنیم.

◆ مهم‌ترین اصلی که دفتر مجله در قبال کار با نمایندگان اتخاذ می‌کند، چیست؟

تعامل بین دفتر و نماینده‌ها در جهت تحقق عدالت آموزشی، اصل و محور کار توزیع است و شناساندن مجلات به مخاطبان اصل مهم دیگری است که نمایندگان در توزیع استانی آن را مورد دقت و توجه قرار می‌دهند. روش‌های تشویقی که نمایندگان ما دنبال می‌کنند، به نحوی است که دانش‌آموزان را به مطالعه بیشتر ترغیب می‌کند و ان شاء الله موجب ورود مجله به تمامی مدارس سراسر کشور خواهد شد.

بهترین هدیه سفر به استان‌ها!

مجموعه‌ای شده‌ایم که اصلاً مجله را نمی‌شناسند. نکته بعد این است که برنامه‌ریزی نمایندگان باید طوری باشد که من به‌عنوان سردبیر مجله راهنمایی، به مدرسه ابتدایی نروم. من حتماً باید به مدرسه راهنمایی بروم. من انتظار دارم که هر چه امکان دارد به مخاطب نزدیک شوم. با مدیران و معلمان بتوانم گفت‌وگو داشته باشم. مسأله بعد اینکه خودشان را خیلی به زحمت نیندازند، بعضی می‌گویند بحث مهمان‌دوستی است، اما من معتقدم اگر از لحاظ محتوا کار بیشتری بشود خیلی بهتر است. نکته بعدی، اینکه در معرفی ما اغراق نشود، بعضاً به ما می‌گویند از وزارتخانه آمده‌اند. وقتی من با این عنوان وارد مجموعه‌ای می‌شوم، انواع مطالبات از من وجود دارد. بیمه معلم، حقوق اضافه، بحث بازنشستگی کارهای پرورشی و... همه این موارد مطرح می‌شود که در حوزه اطلاعات ما نیست و این برای وزارت آموزش و پرورش خوب نیست. چون ما اصولاً نمی‌توانیم به عنوان نماینده وزارتخانه پاسخگو باشیم. من نماینده مجله رشد هستم و این باید به مخاطب گفته شود. نکته بعد اینکه مدارس مدام از ما انتظار تشویق‌نامه دارند در حالی که این کار هم در حیطه اختیارات ما نیست. بگذارند ما در عرصه کار فرهنگی فعالیت کنیم. نمایندگان باید چنین زمینه‌سازی بکنند تا ما بتوانیم در این فضا کار کنیم. ذهنیت مخاطبین ما باید این باشد که این گروه اصلاً به دنبال افزایش تیراژ نیست بلکه ما دغدغه افزایش کیفیت و اثربخشی داریم. در حقیقت ما به دنبال نیاز مخاطب هستیم. برای من این خوشایند است که مخاطبان بگویند من این مطلب را خوانده‌ام و این قسمت‌ش را قبول ندارم. یا اینکه بگویند این که شما می‌گویید نظر و آموزه دینی من نیست، نظر غربی‌هاست، نظر دینی ما این است. این بهترین هدیه سفر برای من است. من دوست دارم در سفرها فضایی ایجاد شود که ما بتوانیم مجلات را به نقدی صادقانه، بدون ملاحظات مرسوم اما منصفانه بسپاریم.

◆ استقبال استان‌ها را در این سفرها چطور دیدید؟
من حس می‌کنم در سفرهایمان زحمت زیادی به استان‌ها می‌دهیم، هماهنگی‌ها و برنامه‌ریزی‌ها، زحمت زیادی را به میزبانانمان تحمیل می‌کند. حتی بعضاً برنامه عادی آن‌ها را مختل می‌کنیم. در عین حال استقبال آن‌ها بسیار خوب است. مخاطبین ما نیز باید ذهنیت لازم را نسبت به موضوعات داشته باشند. آن‌ها باید بدانند کسانی که می‌آیند چه مسئولیتی دارند و قرار است درباره چه موضوعاتی صحبت شود.

◆ انتظار شما از نمایندگان چیست؟ آن‌ها چه کمکی به رفع مشکلاتی که مطرح کردید، می‌توانند داشته باشند؟
انتظار این است که وقتی هماهنگی انجام می‌دهند، سعی کنند ما را به واقعیت نزدیک کنند. و ما وارد مدارس گلچین شده و نمونه نشویم. صادقانه و واقعی نمونه بیاورند. برای خوشایند ما نمونه نیاورند. برای ما این ارزشمند است که واقعیت‌ها را بشنویم و ببینیم. وقتی ما را وارد مجموعه‌ای می‌کنند که در سطح بالایی است، باید خیلی مراقب باشیم که فکر نکنیم همه جا این‌گونه است و متأسفانه این اتفاق می‌افتد. نمونه‌گیری خوب است که تصادفی باشد. گاهی ما وارد

◆ سفرهای استانی در نگاه شما و نهایتاً بازخوردش در مجلات چه تأثیری داشته است؟
به نظر می‌رسد، هر قدر سفرهای ما بیشتر باشد، می‌تواند در شناخت بهتر مخاطب با توجه به تنوعی که داریم به ما کمک کند. تأثیرش این است که شورای برنامه‌ریزی مجلات می‌داند مخاطبان چه چیزی نیاز دارند و چه چیزی را دوست دارند. اینکه مخاطب به چه چیز نیاز دارد را می‌توان به شکل‌های مختلف به دست آورد. یک روش آن گفت‌وگوی چهره به چهره است که در این سفرها امکان‌پذیر است و به نظر می‌رسد، بهترین روش است. این سفرها اگر بخواهد با شرایط مناسب خود انجام شود، اثربخشی و کارایی بسیار بالایی برای شورای برنامه‌ریزی مجله و تولید محتوا، خواهد داشت. من معتقدم که باید روی این موضوع سرمایه‌گذاری بیشتری داشته باشیم.

◆ تأثیر این سفرها را در مجله خودتان چگونه می‌بینید؟
تأثیرش در این است که درمی‌یابیم که آنچه تولید می‌کنیم، چقدر مصرف می‌شود. وقتی من به بوشهر می‌روم و می‌بینم کاریکاتورهای وسط مجله راهنمایی را حتی برای دانش‌آموزان هم‌رویی تابلو زده‌اند و یا بعضی مطالبش را در اتاق معلم‌ها زده‌اند، می‌بینیم مجله توانسته چنین کارکردی داشته باشد. وقتی این تصویر را به دست می‌آوریم، در برنامه‌ریزی تأثیرگذار است.

اگر بخواهیم بگویم برکت سفر مجلات برای ما چیست، در یک کلمه می‌توانم بگویم برای ما تغییر ایجاد می‌کند. تغییر سه حالت دارد: یکی اینکه چیزهای جدیدی را ایجاد کنیم. دوم، باعث اصلاح دریافت اطلاعات جدید می‌شود و سوم، باعث می‌شود موارد دیگری را که نیاز نیست حذف کنیم. مثلاً وقتی می‌گویند حجم مقالات نظری شما زیاد است و برای ما مفید نیست، من می‌فهمم مخاطب ما با چه چیزهایی درگیر است. فراموش نکنیم که سفر یکی از مسیرهای گردآوری اطلاعات است اما سهمش نسبت به روش‌های دیگر می‌تواند بیشتر باشد.

حمید شفیعی، نماینده مجلات رشد استان کردستان

همایش را به استان‌ها بیاورید!

شفیعی، نماینده مجلات رشد در استان کردستان، تأثیر سفرهای استانی دفتر انتشارات کمک آموزشی را مفید و مثبت ارزیابی کرده و خاطرنشان کرد: «این روزها حرکت خیلی خوبی در راستای فعالیت‌های فرهنگی مجلات رشد است. اگر این سفرها بیشتر انجام شود به نفع استان و سردبیران مجلات است، چرا که همکاران ما بیشتر با سردبیران و اهداف مجلات رشد آشنا می‌شوند. متأسفانه تنها یک‌بار به استان ما سفر شده است. اگر حداقل دو سال یک‌بار به استان‌ها سفر شود، تأثیر به سزایی در ارتقای انگیزه همکاران در استان‌ها

پیشگام در مطالبه مجله رشد دانست و افزود: «ما در دوره متوسطه استقبال کمتری داریم که البته این مشکلی است که در سراسر کشور مطرح است. نمی‌دانم دلیلش چیست و باید یک آسیب‌شناسی جدی در این زمینه صورت گیرد.»

سیدعلی عبداللہی حسینی، نماینده مجلات رشد استان مازندران

همت کنیم تا معلمان دست به قلم شوند

سال گذشته مسئولان دفتر انتشارات کمک آموزشی سفری به استان مازندران داشتند و از نحوه عملکرد این استان در رابطه با توزیع مجلات رشد اطلاعات

مطالعه مجلات رشد - چه کمی و چه کیفی - گام‌های مؤثری بردارند.»

وی در ادامه درباره افزایش کیفیت و اثربخشی سفرهای استانی خاطرنشان کرد: «ضمن اینکه سخنرانی‌هایی در جهت بیان اهداف دفتر انتشارات انجام می‌شود، بهتر است کارگاه‌های آموزشی برگزار شود و حتی اهداف دفتر در قالب کارگاه‌ها بررسی شود. همچنین می‌توانند مؤلفین را از سراسر استان گردآوری کنند و به‌عنوان نویسندگان موقت مجلات رشد برگزینند تا تعاملی دوجانبه بین نمایندگان دفتر انتشارات کمک آموزشی و نمایندگان استان و شهرستان‌ها اتفاق بیفتد. این کار قطعاً می‌تواند تأثیرگذاری بیشتری داشته باشد.»

عبداللہی با اشاره به کسب رتبه سوم کشوری استان مازندران در زمینه توزیع مجلات رشد و افزایش پوشش صدهزار جلدی در سال ۹۰ - ۸۹، عوامل موفقیت این استان را چنین تشریح کرد: «بنده ضمن اینکه نماینده رشد هستم، از دور دستی بر آتش دارم و به‌عنوان یکی از نویسندگان مجله فعالیت می‌کنم. به‌ویژه در مجلات آموزش ابتدایی و رشد تکنولوژی مطلب می‌نویسم و هر ساله، ۳ یا ۴ مقاله از من به چاپ می‌رسد. چون علاقه‌مندی بسیار خاصی دارم در تمامی جلساتی که با معاونین آموزشی، نمایندگان رشد و... داریم شرکت می‌کنم و تأکید ما بر این است که معلمین را وارد گود کنیم تا دست به قلم شوند، ایده‌های خود را در معرض نقد و داوری قرار دهند و برای ما ارسال کنند. ما در استان کمیته‌ای تشکیل دادیم که مطالب ارسالی را بررسی می‌کند و اگر شرایط لازم را داشت، آن را برای تهران ارسال می‌کنیم. این حرکت زمینه‌ای شد تا همکاران ما موفقیت‌هایی در این زمینه کسب کنند. چون هر موفقیتی که اتفاق می‌افتد، حاصل تلاش یک فرد نیست، بلکه حاصل تلاش مجموعه است.»

عبداللہی در ارتباط با بهسازی مجلات رشد پیشنهاد کرد. مجلات باید همسو با تغییرات در آموزش و پرورش و کتاب‌های درسی متحول شود و افزود: «چند سالی است که بحث ارزشیابی توصیفی را مطرح کرده‌اند. کلاس‌های چندپایه، روزبه‌روز در دوره ابتدایی افزایش پیدا می‌کند. ولی من به‌عنوان فردی که تخصصم در زمینه آموزش ابتدایی است، می‌توانم به جرأت بگویم که در بخش ارزشیابی توصیفی خیلی کار نشده است. البته در سال تحصیلی گذشته مصاحبه‌هایی با خانم قربانی، دکتر شکوهی، دکتر حسینی شده است ولی بحث‌ها بسیار کلی مطرح شده‌اند. یعنی تکرار مکررات شده است.»

بیائیم مصداقی و عینی کار کنیم. نمونه عملیاتی بیاوریم. کلاس‌های چندپایه هم به همین ترتیب است. ما در استان‌ها کلاس‌های چندپایه داریم، اما در این درباره کلی‌گویی شده است. جا دارد که این‌ها نمود عینی بیشتری داشته باشد.»

کاملی به‌دست آوردند. نماینده مجلات استان مازندران تأثیر این سفر را چنین ارزیابی کرد: «در پی دعوتی که ما از مدیر کل دفتر انتشارات کمک آموزشی به همراه سردبیران مجله رشد داشتیم، همایش بسیار باشکوهی در سطح استان مازندران برگزار شد و ما توانستیم در ۵ شهر، این عزیزان را همراهی کنیم و کارگاه‌های آموزشی با حضور بیش از ۲۰۰ نفر از معلمان برگزار شد. در بازخوردهایی که نمایندگان ما از شهرستان‌ها دریافت کردند، احساس رضایت بسیار زیادی از جانب شهرستان‌ها منعکس شده است؛ چرا که فرصت بسیار خوبی فراهم شده بود تا معلمین ما با دست‌اندرکاران مجلات رشد آشنا شوند، سئوالاتی را که دارند بیان نمایند و پاسخ‌های لازم را دریافت کنند. آنها توانستند به‌عنوان بازوان ما در شهرستان‌ها در جهت ترویج

خواهد داشت.»
به اعتقاد وی پس از گذشت چندین سال از انجام فعالیت‌های توزیع، نماینده این استان مشکل خاصی در خصوص توزیع مجلات در این استان ندارد و مشکلات در طول زمان مرتفع شده‌اند.

وی در ادامه در خصوص برگزاری همایش‌هایی با حضور نمایندگان استان‌ها گفت: «پیشنهاد می‌کنم، گردهمایی‌ها به استان‌های مختلف بیاید. من امسال پیشنهاد دادم که همایش در استان کردستان برگزار شود. این کار باعث هم‌اندیشی سایر استان‌ها شده و موجب آشنایی با آن استان خاص و عملکرد همکاران آن استان خواهد شد.»

شفیعی استقبال از مجلات رشد را در استان کردستان مناسب ارزیابی کرد و دوره ابتدایی و راهنمایی را

سیدجواد سالاری، نماینده مجلات رشد
استان خراسان رضوی

سه‌روزه مجلات را توزیع می‌کنیم!

ما در اسفندماه سال ۱۳۸۹ میزبان مدیرکل، معاونین و سردبیران محترم مجلات رشد بودیم و طی دو روز، برنامه پویایی داشتیم و سعی کردیم تمام نمایندگان رشد استان در خدمت سردبیران باشیم. در نوبت عصر تلاش شد تا اکثر مدیران و معلمان در جلسات حضور یابند و ارزیابی از وضعیت مجلات داشته باشند و آنهایی که طرح داشتند، یا ابهاماتی داشتند، صاحب نظر بودند همه نقطه‌نظرات خود را مطرح کردند.

مطالب فوق، بخشی از اظهارات سیدجواد سالاری نماینده رشد استان خراسان رضوی است. وی سفر اعضای دفتر انتشارات را بسیار مؤثر خواند برای افزایش اثربخشی سفرها و پیشنهاد کرد: «اگر امکان دارد مدت حضور عزیزان در استان‌ها بیشتر باشد. اگر برنامه خیلی محدود باشد، شاید دوستان بتوانند نیم‌ساعت یا یک‌ساعت در جمعی حضور یابند. اگر فرصت بیشتر شود ما می‌توانیم

برای شهرستان‌های خاص گردهمایی ویژه‌ای از دبیران و مدیران مدارس برگزار کنیم. حتی همایش‌های ویژه‌ای با حضور دانش‌آموزان برگزار خواهیم کرد. اما با این فرصت کم و به دلیل دوری مسافت‌ها ما مجبوریم در قالب ۲ ساعت و به اختصار جمع‌بندی کنیم و لذا بهره‌مندی محدود خواهد شد.»

وی در خصوص نحوه توزیع مجلات رشد در استان خراسان رضوی گفت: «ارتباط و تعاملی که با مجموعه نمایندگان مجلات رشد در استان داریم، سعی می‌کنیم تا سوم، چهارم هر ماه کل مجلات را توزیع کنیم. حتی دوستانی که از انبار مجلات بازدید داشتند، متعجب بودند که چطور در طول ۳ روز مجلات در سطح استان توزیع شده است. همچنین ما همین حرکت یعنی بازدید گروهی را از شهرستان‌های خودمان داریم. ما بررسی می‌کنیم که آیا مجلاتی که طی ۲ - ۳ روز از سطح استان خارج می‌شود، به موقع به دست مخاطب می‌رسد یا خیر؟ در عین حال گردهمایی ویژه‌ای برای نمایندگان داریم. سعی کرده‌ایم از بین نمایندگان گروه‌هایی را به عنوان گروه‌های نمادین و منتخب انتخاب کنیم و برای آن‌ها برنامه‌های ویژه‌ای داریم. موارد مختلف در خصوص توزیع و محتوای مجلات را آسیب‌شناسی می‌کنیم و هر دو ماه یک‌بار شنوای

نقطه‌نظرات آنان می‌شویم.

استان خراسان رضوی برنامه‌هایی نیز برای افرادی دارد که در راستای فرهنگ‌سازی مجلات رشد و غنابخشی محتوای آن فعالیت دارند و یا تلاش می‌کنند تا بهره‌گیری از این مجلات را در اوقات فراغت دانش‌آموزان نهادینه کنند. در جلسه این برنامه‌ها می‌توان به برگزاری سفرهای زیارتی و پرداخت کمک‌هزینه عتبات عالیات اشاره کرد.»

جواد پورحسینی (معاون آموزش متوسطه اداره
کل آموزش و پرورش استان اصفهان)

نمود مجلات رشد از بود آنها کمتر است!

به اعتقاد بنده رسانه‌های آموزشی، نقش مکمل و تعیین‌کننده‌ای در برنامه درسی دارند، یکی از این رسانه‌های بسیار مؤثر به‌عنوان یکی تکنولوژی نوشتاری، مجلات رشد است.

به نظر نمی‌رسد، کسی منکر نقش کمک‌آموزشی مجلات رشد در فرایند یاددهی - یادگیری باشد و انصافاً امروزه مجلات رشد این نقش را در نظام آموزشی به خوبی ایفا کرده‌اند.

اما نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که «نمود این مجلات از بود آنها» کمتر است. من در این زمینه همیشه مثالی را عرض می‌کنم، مثل مجلات رشد مانند کسی است که در حیاط خانه‌اش گنج و گوهری پیدا کرده است، ولی آنقدر بی‌سرصدا و هیاهو از کنار آن گذشته است که حتی همسایه کناری او هم از این موضوع خبر ندارد. نقش مجلات رشد هم در جامعه، آموزش و پرورش و حتی استان‌ها خیلی گم

است. در بسیاری از جلساتی که ما در استان تشکیل می‌دهیم، مدیران حوزه ستادی و یا نمایندگان آن حضور پیدا می‌کنند و حرف‌های خودشان را می‌گویند ولی تا به حال از سازمان پژوهش و دفتر انتشارات کمک‌آموزشی، کمتر کسی در جلسات ما شرکت کرده است.

ما باید در بسیاری از موارد، مورد سؤال قرار بگیریم و عملکردمان ارزیابی شود. پس باید نقش مجلات پررنگ‌تر و برجسته‌تر شود. این محصول پرارزش (مجلات رشد) آن‌گونه که شایسته آن است معرفی نشده است.

در جلسات این همایش و در بحث‌های دیگری که پیش می‌آید معمولاً از مهارت‌های زندگی و اجتماعی یاد می‌شود. به نظر من باید در مباحث علوم انسانی به‌طور عام و به‌ویژه در بحث تربیت دینی، بجز قالب‌های مرسوم از قالب‌هایی مانند شعر، نقاشی و طنز استفاده شود. و در کل استفاده از زمینه‌های هنری، مخاطبان مجلات را تشویق خواهد کرد تا اقبال بیشتری نسبت به مجلات داشته باشند.

توجه داشته باشیم که ذائقه بچه‌ها عوض شده است. صدا و سیما و دیگر رسانه‌ها در تغییر این ذائقه تأثیرگذار بوده‌اند. لذا زمانی که صدا و سیما از ابزار

طنز استفاده می‌کند و مخاطبان خود را هم جلب و جذب می‌کند، ما در مجلات هم نباید از این موضوع غافل شویم.

همچنین برنامه‌ها از نظم و هماهنگی خوبی برخوردار بود، که جای تشکر دارد.

ضمناً با توجه به مشغله‌های فراوان نمایندگان مجلات رشد پیشنهاد می‌کنم در هر استان، ۵ یا ۶ نفر از معلمان خوش‌فکر و باذوق، به‌عنوان اتاق فکر این عزیزان را یاری کنند.

زهرآ نجومی - معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش کرمانشاه
بچه‌ها از آموختن مطالب رسمی خسته شده‌اند!
حضور همکاران در استان‌ها باعث می‌شود تا شرایط

متفاوت استان‌ها، بهتر از طرف مسئولین ستادی دیده شود. اگر بخواهند تصمیم‌گیری یا راهکار برای اشاعه کمی یا کیفی مجلات پیدا کنند. این سفرها خیلی می‌تواند مؤثر باشد.

اظهارات فوق بخشی از سخنان نجومی معاون آموزش ابتدایی استان کرمانشاه است. وی در این رابطه می‌افزاید: «این سفرها مزایای دیگری نیز دارد. وقتی معلمان حضور مسئولان ستادی را در مدارس مشاهده می‌کنند، برایشان انگیزه ایجاد می‌شود، باعث قوت قلب می‌شود و موجب می‌شود تا کارهایی که انجام می‌دهند با جدیت بیشتری صورت گیرد.»

وی در خصوص اهمیت مجلات رشد، خاطر نشان کرد: «ارزش و منزلت مجلات کمتر از کتاب درسی نیست و جاهایی حتی بیشتر است. کتاب درسی، جنبه رسمی دارد و بچه‌ها از هر آنچه رسمیت پیدا کند، خسته می‌شوند. اما وقتی به مجلات با جنبه غیررسمی نگاه می‌شود، چون حالت تفریح، سرگرمی و بازی دارد، بچه‌ها بیشتر علاقه نشان می‌دهند.»

نجومی با اشاره به برخی مشکلات در مسیر اشاعه مجلات رشد، تصریح کرد:

گفته می‌شود بجز کتاب درسی، هیچ مبلغ دیگری از دانش آموز نگیرند. این در حالی است که ۲۰۰ تومان یا ۳۵۰ تومان اصلاً پول زیادی نیست. اگر واقعاً اعتقاد قلبی داریم که این‌ها مکمل کتاب درسی هستند، باید راهکاری برای اینکه مدیران با خیال آسوده مجلات را تهیه کنند پیدا کنیم. وی تشریح مساعی و هم‌اندیشی

را از جمله مزایای گردهمایی نمایندگان دانست و گفت «هر استانی رأی بدون هیچ برنامه متمرکز دارد فعالیت خود را انجام می‌دهد. البته در بخش دریافت و توزیع مجلات روندی برای همه تعریف شده است. ولی در بخش فرهنگی و توسعه ترویج مجلات، هر استانی براساس شرایط و امکانات خود کارهایی انجام می‌دهد. خوبی این جلسه این است که ما از اقدامات استان‌های دیگر مطلع می‌شویم. الان اگر من از هر گزارش کار استان‌ها، یک نکته برداشت کرده باشم، در جهت بهبود کارم برای سال آینده مؤثر است. مثلاً اقدامات استان خراسان رضوی در رابطه با رشد جوان خیلی عالی بود زیرا مشکل ما در استان کمبود مخاطب در مقطع دبیرستان است. یا مثلاً مطرح کردن مجلات در شورای آموزش و پرورش استان زنجان و گرفتن اعتبار، طرح جالبی بود، که اگر ما بتوانیم آن را در استان خودمان پیاده کنیم فکر می‌کنم خیلی از مشکلات حل شود.» وی در خصوص ارتقای کیفیت همایش نمایندگان اظهار داشت:

«اگر این جلسات ۴ - ۳ روزه باشد، از قبل موضوعات دسته‌بندی شده باشد و به صورت کارگاهی برگزار شود، می‌تواند مؤثرتر واقع شود. بهتر است در کارگاه‌ها تبیین شود که چه فعالیت‌های فرهنگی صورت گیرد که بچه‌ها بیشتر به سمت مجلات روند، البته کارگاه می‌تواند با موضوعات مختلف مثل فرهنگی، مالی، توزیع و... برگزار شود و استان‌ها بنا به نیاز و تجربیاتشان انتخاب کنند که در چه کارگاهی شرکت کنند.»

کنند و مدیران مجتمع‌های روستایی می‌توانند بازوان قدرتمندی برای تبیین جایگاه و نقش مجلات رشد باشند.»

وی در ادامه افزود: «همچنین من تصمیم دارم کارگروه آموزشی تشکیل دهم و مجلات رشد را در آن به نقد بگذارم و پیشنهادات را جمع‌آوری کنم.»

حمیدی محرومیت استان و ناکافی بودن بضاعت خانواده‌ها را مشکلات پیش روی استان در اشاعه مجلات رشد دانست و خاطر نشان کرد: «اگر تعاملات ما با دفتر افزایش یابد، مشکلات سریع‌تر حل خواهد شد. خصوصاً اگر بتوانند استثنایی در تخفیف مجلات برای بعضی استان‌ها قائل شوند، به رشد پوشش مجلات در سطح استان کمک می‌کند.»

وی با اشاره به فعالیت‌های صورت گرفته برای ترغیب فرهنگیان به مطالعه مجلات رشد تصریح کرد: «ما در چند گردهمایی چند مجله را در بسته‌های اطلاع‌رسانی گذاشتیم و به همکاران دادیم و چون مقالات مقدمات خوبی دادند و در صحبت‌هایمان در جلسات اشاره‌ای به مقدمات می‌کردیم. همین حرکت جرقه‌ای می‌زد تا همکاران پی‌گیر مجلات شوند و به مطالعه مجله اقدام کنند.»

معاون آموزشی خراسان جنوبی با تأکید بر فرهنگی بودن استان خراسان جنوبی اظهار داشت: «ما سعی می‌کنیم کارگروه‌های فکر برگزار کنیم، مباحث را به شور بگذاریم و بهترین نظرات اجرایی را در خصوص اشاعه مجلات رشد برگزینیم. استان‌ها باهم متفاوتند و هر استانی ویژگی‌های خاص خود را دارد. علی‌رغم محدودیت‌ها و کمبود امکانات، سطح فرهنگ در استان خراسان جنوبی بسیار بالاست. با تأسیس مدرسه شوکتیه را بعد از دارالفنون در استان داشتیم. لذا بنا به مقتضیات بومی خودمان، سعی بر فرهنگ‌سازی داریم.»

وی با تأکید بر اهمیت تعامل دفتر با نمایندگان اظهار داشت:

«ما نیاز داریم تا به یک زبان و دیدگاه مشترک برسیم و بعد آن را در استان‌ها پیاده کنیم. فکر می‌کنم این دور هم جمع شدن‌ها باید بیشتر باشد گرچه وظیفه ما هم هست که با دفتر بیشتر ارتباط برقرار کنیم. گاهی یک تماس کوتاه می‌تواند انرژی مثبت را به دفتر و مسئولین تزریق کند، همین که احساس کنند که نمایندگان در مسیر اهداف کوشا هستند، آنان را در جهت اهدافشان تقویت می‌کند.»

حمیدی معاون آموزشی خراسان جنوبی
این همایش‌ها زبان مشترکی بین ما ایجاد می‌کند.

حمیدی معاون آموزش خراسان جنوبی مهم‌ترین مشکل در توزیع رشد را عدم فرهنگ‌سازی دانست و تصریح کرد که هنوز نقش و جایگاه مجلات رشد آن‌طور که باید برای همه تبیین نشده است.

وی در خصوص برنامه‌های این استان برای فرهنگ‌سازی مجلات رشد گفت:

«ما برنامه‌هایی در نظر گرفتیم که در سال آینده عملیاتی خواهد شد. برای رابطین ما کارگاه‌هایی در نظر گرفته شده تا به جایگاه مجلات رشد واقف شوند. همچنین در نظر داریم تمامی افراد دخیل در آموزش اعمال از کارشناسان مناطق و معاونین آموزشی را توجیه کنیم تا آنها وزیران را توجیه

سامان بخشی کتاب‌های آموزشی چستی، چرایی، چگونگی

و امکانات بخش دولتی و غیردولتی در تولید و عرضه منابع مذکور، مبتنی بر اهداف برنامه‌های درسی و تربیتی، آیین‌نامه ساماندهی منابع آموزشی و تربیتی (مواد و رسانه‌ها) در سال ۱۳۸۹ به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش به رسید و بدین ترتیب ساماندهی منابع آموزشی و تربیتی گام در فصل تازه‌ای نهاد.

جلوگیری از توزیع منابع غیراستاندارد

یکسان‌سازی تعاریف ساماندهی، مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی، تعیین سیاست‌ها و اهداف، اصول و مبانی تولید و ارزشیابی، تدوین استانداردها و ضوابط عمومی و اختصاصی و نیز پیشنهاد راهکارهای اجرایی برای ارزیابی، هدایت، تشویق و حمایت از تولید و عرضه مواد در رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد، ساماندهی، مدیریت و هدایت فرآیند تولید، توزیع منابع آموزشی و تربیتی به منظور استفاده در مدارس و مراکز آموزشی و جلوگیری از توزیع منابع غیراستاندارد در مدارس و مراکز آموزشی از مهم‌ترین نکات تعیین‌کننده این مصوبه است.

نقش جدید برای سازمان پژوهش و دفتر انتشارات کمک آموزشی

بی‌شک تبیین نقش بخش‌های مختلف دولتی و غیردولتی در درون و بیرون وزارت آموزش و پرورش و شیوه همکاری دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی کشور که در این مصوبه بر آن تاکید شده است، ظرفیت‌ها و شرایط جدیدی را برای آموزش و پرورش به‌طور عام و برای سازمان پژوهش و دفتر انتشارات کمک آموزشی به‌طور اخص فراهم می‌سازد و مرحله نوینی از فرهنگ‌سازی و ارتقای انتظارات و مطالبات عمومی برای دریافت منابع آموزشی استاندارد و با کیفیت را به دنبال دارد.

به همکاری و همفکری حوزه‌های مختلف آموزشی نیاز داریم

بی‌تردید اجرای مطلوب این آیین‌نامه و ارتقا و اعتلای سیاست‌های مصوب شورای عالی آموزش و پرورش نیازمند همکاری و همفکری حوزه‌های مختلف آموزشی از سطح مدرسه تا عالی‌ترین سطوح است. جهت‌دهی مدارس، شهرستان‌ها و استان‌ها به خریداری کتاب‌های متناسب با برنامه درسی و دارای نشان استاندارد، هماهنگی در برپایی نمایشگاه و فروشگاه‌های کتاب به مناسبت‌های گوناگون، خرید، عرضه و تبلیغ هرگونه منبع آموزشی و تربیتی در واحدهای آموزشی صرفاً از منابع استاندارد مجاز (براساس مصوبه) از زمینه‌ها و فرصت‌های دیگری است که بستر تعمیق و نهادینه‌سازی فرهنگ استفاده از کالاهای فرهنگی استاندارد را میسر می‌کند.

تقاضاهای درحال افزایش برای کتاب‌های آموزشی

به هر حال در طی فرآیند ۲۰ساله برنامه ساماندهی کتاب‌های آموزشی با فراز و فرود فراوان و همت مسؤولان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی روز به روز به سطح بالاتری ارتقا می‌یابد. با برگزاری جشنواره‌های متنوع و تشویق تولیدکنندگان، در حال حاضر درصد قابل توجهی از کتاب‌ها شرایط و ضوابط تعیین شده رعایت می‌شود و با فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی به مخاطبان با استفاده از شیوه‌های گوناگون، تقاضا برای کتاب‌های استاندارد و مورد تأیید دفتر انتشارات کمک آموزشی شدت می‌یابد. به‌طوری که در ۱۰ سال گذشته بیش از ۱۸۰۰۰ عنوان کتاب کمک آموزشی و کمک‌درسی در گروه‌های کارشناسی سازمان پژوهش بررسی و حدود نیمی از آنها مجوز و تأیید کارشناسی دریافت کرده‌اند.

سایت سامان کتاب، شما را با سامان دهی آشنا می‌کند

کتاب‌های مناسب و مرتبط با برنامه درسی پس از بررسی کارشناسی و شناسایی برای معرفی و حمایت از آنها در قالب «کتاب‌نامه رشد» که شامل فهرست توصیفی کتاب‌ها و نیز ذکر عناوین آن کتاب‌ها در پایان کتاب‌های درسی مرتبط و قرار گرفتن آنها به تفکیک دوره‌های تحصیلی در سایت سامان کتاب قابل دسترس برای عموم علاقه‌مندان و فرهنگیان سراسر کشور گام‌های رو به جلویی را برداشته است.

آیین‌نامه ساماندهی منابع آموزشی به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسید

نظر به اهمیت و نقش منابع آموزشی و تربیتی در فرآیند یادگیری مؤثر و پایدار دانش‌آموزان، با عنایت به ضرورت ایجاد سامانه مدیریت کارآمد در وزارت آموزش و پرورش، استفاده بهینه از فرصت‌ها

توسعه کمی و کیفی آموزش و پرورش و میل عمومی به مطالعه و آموختن در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی شرایطی را فراهم آورد تا عرضه و تقاضای انواع کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی به شدت افزایش یابد.

گسترش فناوری‌های نوین ارتباطی، فصلی نو در گسترش نشریات

توسعه فنی و امکانات چاپ و انتشار و گسترش فناوری‌های نوین ارتباطی، امکان بهره‌گیری از تجربیات دیگر کشورها و ترجمه مواد آموزشی و کمک‌درسی را در مقیاسی وسیع ممکن ساخت و فرآیند تهیه، تدوین و تولید کتاب‌ها را تسهیل ساخت اشتیاق مدارس، معلمان، خانواده‌ها و دانش‌آموزان به کتاب و مواد خواندنی از یک‌سو و نیز توسعه بنگاه‌ها و مؤسسات تولید کتاب‌های آموزشی شرایطی را ایجاد کرد که انبوه کتاب‌های گوناگون برای دانش‌آموز و مدرسه تولید و منتشر گردید.

آن جا که سود جویی گام پیش می‌نهد

بدیهی است بسیاری از مطالب خواندنی با نظام فرهنگی و آموزشی کشور هماهنگ نبوده‌اند و بعضاً با هدف سودجویی منتشر شده و فاقد حداقل شرایط و تعاریف لازم برای کتاب‌های آموزشی بوده‌اند. چاپ بی‌رویه و بی‌ضابطه کتاب‌هایی از این دست، مسؤولان وقت نظام آموزشی را به چاره‌اندیشی واداشت به‌طوری که در اواخر دهه شصت، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی وقت وزارت آموزش و پرورش از وزارت ارشاد درخواست کرد تا ضوابطی را برای صدور مجوز کتاب‌های کمک‌درسی ملاک عمل قرار دهند، تناسب کتاب‌ها با ویژگی‌های سنی و روان‌شناختی دانش‌آموزان، عدم مغایرت محتوا و روش آموزش با کتاب‌های درسی، هماهنگی با نظام دینی و فرهنگی کشور، رعایت رسم‌الخط و اصول زبان‌آموزی از جمله این ضوابط بوده‌اند.

جایتان! خالی نباشد

رد پای یاران استانی
رشد در «هزار نقش»

باره است.

ترغیب مخاطبان

در بخش پژوهش نشریه، فریبا کیا؛ کارشناس ارشد مرکز مطالعات دفتر، در خصوص "شیوه‌های ترغیب مخاطبان به مطالعه مجلات رشد" مطلبی خواندنی را فراروی خوانندگان قرار داده است.

دیدار در ساری

در آبان ماه سال ۱۳۸۹، سردبیران مجلات رشد، در حاشیه "سفر استانی به مازندران" با آموزگاران شهر ساری، دیدار کردند. گزارش این دیدار، در مطلبی با عنوان "ارتباط رو در رو" به چاپ رسیده است.

یک اتفاق خوب

"دانش آموز، صاحب اصلی مدرسه است" عنوان گزارش، بازدید از دبستان دخترانه شاهد مجتبی رستگار است که در حاشیه سفر به استان کرمانشاه اتفاق افتاده است.

تعامل از نوعی دیگر

"تعامل، ضمانت توسعه" عنوان یادداشتی از سیدکمال شهبابلو، معاون انتشارات دفتر است.

ملاقات در اردبیل

"همگام با برنامه، همراه با زمان" عنوان گفت‌وگویی است که صحبت‌های نمایندگان مجلات رشد و چند مدیر مدرسه را در استان اردبیل بازگو کرده است.

سردبیر در کلاس درس

حبیب یوسف زاده "سردبیر مجله رشد نوجوان" در هفته کتاب و کتابخوانی به میان دانش آموزان مدرسه پسرانه "شهدای آزادی" منطقه ۱۰ شهر تهران رفته است و با آنان گفت‌وگو کرده است. گزارش این دیدار با عنوان "رشد نوجوان و بچه‌های شهدای آزادی" در نشریه به چاپ رسیده است.

نگاه بچه‌ها!

در گزارشی دیگر ودر گپ و گفتی با نوجوانان قائم شهر مازندران، نظر آنان در مورد "سردبیر کیست؟" سوال شده است. پاسخ‌های آنان در دیدار چهره به چهره با سردبیر مجله رشد نوجوان خواندنی است.

امتحان بدون استرس!

"دانش آفرینی با مجلات رشد عنوان مطلبی، پیرامون "برگزاری آزمون مجلات رشد در شیراز" است.

از نگاه دوربین

در صفحات ۱۶۸ تا ۱۷۶، سفرهای استانی، به استان اصفهان با عنوان "شیرین تر از گز"، استان کرمانشاه با عنوان "روزهای بارانی"، استان سیستان و بلوچستان به عنوان "سایه نخل مهربانی" و مناطق شهر تهران با عنوان "خانه دوست کجاست؟" از نگاه دوربین به تصویر کشیده شده است.

امیدواریم در شماره‌های آینده، جای هیچ‌کدام از "یاران استانی رشد" در نشریه خالی نباشد.

نقش‌های برتر

در بخش برگزیده‌ها "نمایندگان برگزیده رشد" در نشست دهم معرفی شده‌اند.

همسایه‌ها

گزارش "دهمین همایش نمایندگان مجلات رشد شهر تهران و شهرستان‌های استان تهران" در صفحات ۵۲ تا ۶۵ این نشریه درج شده است.

رشد ایده‌ال من!

در بخش گفت‌وگوی نشریه، "عیسی پاپین محلی؛ مدیرکل آموزش و پرورش استان گلستان، نظرات خود را پیرامون مجلات رشد، در مطلبی تحت عنوان "چندگام تا ایده‌ال" بیان کرده است.

ادامه راه

"همراهی از نیمه راه" گزارش میزگردی پیرامون "شیوه‌های مناسب و کارآمد مجلات رشد" از دیگر مطالب این نشریه ۱۷۶ صفحه‌ای است.

یک راز!

فرامرز دهنوی، نماینده مجلات رشد در استان کرمانشاه، در گفت‌وگویی از "راز رشد ۲۵ درصدی" این نشریات در آن استان گفته است.

استان پهناور

در بخش گفت‌وگو نشریه، معاونان آموزش متوسطه و ابتدایی و نماینده مجلات رشد در استان "سیستان و بلوچستان" از "رشد در پهناورترین استان ایران" سخن گفته‌اند

گپ و گفت

"مجلات رشد در نصف جهان" گفت‌وگویی با دست اندرکاران مجلات رشد در "استان اصفهان" است.

چهره به چهره

سردبیران مجلات رشد به "استان گلستان" رفته‌اند و با فرهنگیان گران، به صورت چهره به چهره، گفت‌وگو کرده‌اند. "ارزیابی در آینه ذهن" عنوان گزارشی در این

نقش نمایندگان مجلات رشد در تهران و استان‌ها، آن قدر پر رنگ هست که برای خودشان نشریه‌ای داشته باشند.

در آستانه یازدهمین "همایش سالانه نمایندگان مجلات رشد"، سالنامه رشد "هزار نقش" نیز منتشر شد. این نشریه که در این شکل و شمایل، عنوان پنجمین شماره را برپیشانی خود دارد، برای نمایندگان مجلات رشد و کارشناسان آموزشی و تربیتی منتشر می‌شود. حجم بالایی از مطالب این سالنامه، به گزارش نشست‌های نمایندگان رشد و دیگر مسائل مربوط به این حوزه مربوط می‌شود و به واقع‌نمایی روشن و شفاف از فعالیتهای موثر همکاران مجلات رشد در استان‌های سراسر کشور، فراروی خوانندگان خود قرار داده است.

قدر شناسی

سرمقاله این نشریه را ناصر نادری "معاون برنامه ریزی مجلات رشد" نوشته است و در آن به پیامدهای ارزشمندی که از رهگذر حضور استان‌ها، نصیب مجلات شده است اشاره دارد.

حرف دل

لحظه به لحظه نوشتن، گزیده‌ای از سخنان آقای دکتر محمدیان "معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی" در سفر استانی قم" است.

همدلی

در بخش چشم انداز این نشریه سخنان "محمد ناصری"، مدیرکل دفتر انتشارات کمک آموزشی، در دهمین نشست نمایندگان رشد درج شده است.

گام دهم

گزارش کامل "دهمین نشست نمایندگان مجلات رشد استان‌ها" که در تیرماه ۱۳۸۹ در تنکابن برگزار شد، سوژه گزارش "گام دهم" است.

هنر نمایی بچه‌ها در فیلم کوتاه «رشد برای رشد»

این فیلم کوتاه را ببینید! از دیدن آن لذت خواهید برد!

... به نام خدا، رشد برای رشد و کلام دلنشین با مایه طنز شروع فیلم را کلید می‌زند.

هنوز از بچه‌ها خبری نیست. راوی فیلم (به نمایندگی از تولیدکنندگان مجلات رشد) از خودش و همکاری‌هایش می‌گوید که دور هم جمع می‌شوند، فکرهايشان را با هم در میان می‌گذارند تا بتوانند مجلات رشد را به موقع برای بچه‌ها آماده کنند. تصویری از مجله رشد کودک تمامی نمای صفحه را پر می‌کند.

راوی ادامه می‌دهد: «ما عجله داریم تا چیزهایی را که برای مخاطبان نوشته‌ایم زود به چاپخانه برسانیم تا در سرتاسر ایران به دست شماها برسد و نوشته‌های ما که هر ماه شما انتظار آن را می‌کشید بر روی کاغذ ماندگار شوند. آن وقت از جاده‌های پر پیچ و خم می‌گذرند و خودشان رادر گوشه گوشه ایران پهناور به دست شما می‌رسانند.»

دوباره تصویری سراسر سبز از ناحیه‌ای خوش آب و هوا، همه نمای صفحه را پر می‌کند و در ادامه یکی از نمایندگان تلاشگر مجلات رشد، در حالی که مجلات را در دست گرفته است به شمارش آنها به زبان محلی (آذری) مشغول است.

بچه‌ها وارد می‌شوند!

تصویر شمارش مجلات به کلاس درس فید می‌شود و معلم در کلاس درس، مجلات تازه از راه رسیده رشد را بین بچه‌های مشتاق پخش می‌کند!

صدای راوی به همراه آهنگی دلنشین ادامه فیلم را رقم می‌زند: «این مجلات مال خود، خودته!»

بچه‌های دبستانی وارد صحنه می‌شوند. کارگردان در این فیلم همه آرزوهای خوبی را که بزرگترها و متولیان مجلات رشد برای بچه‌ها دارند، به تصویر کشیده است)

کودکی دبستانی از مجله رشد، دوربینی ساخته است و انگار که با آن در دور دست‌ها به آینده می‌نگرد.

صدای راوی روی فیلم اوج می‌گیرد: «بچه‌ها حتماً متوجه شده‌اید که مطالب و موضوعات مجلات

رشد با کتابهای درسی فرق دارد...» دو کودک شاد و پر شور اردبیلی، صحنه‌ای واقعی از زندگی را به نمایش گذاشته‌اند، با شادی زایدالوصفی مجله رشد و تصاویر آن را به همدیگر نشان می‌دهند و نیما که مجله را در دست دارد با خنده و شادی به دوستش می‌گوید: «ببین این انگشت پا درآورده و دارد فرار می‌کند، چقدر قشنگ است!»

در ادامه فیلم، تصویری از طبیعت زیبای ایران و بچه‌هایی که در مناطق مختلف مجلات رشد را می‌خوانند، با آهنگی آرام بیننده را با خود همراه می‌کند. حالا دیگر مجلات رشد مثل: نوآموز، دانش آموز، نوجوان و جوان هم در بین بچه‌ها دست به دست می‌شوند.

روایت کلی فیلم به گونه‌ای است که بیننده بیشتر خود را در حال و هوای کودکی می‌بیند، و برخوردهای شاد، صادقانه و شوق انگیز بچه‌ها این فیلم کوتاه را دیدنی‌تر کرده است.

سما دختری از دانش‌آموزان استان گلستان است که با پوشش لباس محلی در کنار دوستش فاطمه، روایتی شنیدنی و خاص از مجلات رشد دارد و با بیان شیرینش برای لحظاتی، روال روایی فیلم را در دست می‌گیرد و از حفظ سنت‌ها و اهمیت اصالت‌های سرزمینی خود می‌گوید.

صدای راوی فیلم، دوباره بر روی تصاویر فیلم سایه می‌اندازد. او تأکید می‌کند: «خوب نگاه کردن و با دقت گوش دادن یکی از چیزهای دیگری است که مجلات رشد می‌خواهد به شما یاد بدهد.»

همه آنچه در این نوشته کوتاه می‌خوانید، توصیفی کوتاه از این فیلم زیباست و بهتر است که شما خودتان فیلم را ببینید. حتماً تحت تأثیر احساسات پاک، شفافیت و صمیمیت‌های بی‌ریای بچه‌ها (نقش آفرینان واقعی فیلم) قرار خواهید گرفت.

اما در پایان، نمی‌توان از اشاره به بیان احساسات

پاک و پرشور اسما، دخترک علاقه‌مند به مجلات رشد در استان کردستان، زمانی که از وی خواسته می‌شود خاطره‌ای از مجلات رشد بگوید، بگذریم.

وی با احساسی که تمام وجودش را فرا گرفته است، این گونه می‌گوید: «من برخی از مجلات رشد را نگه داشته بودم و آنها را با بعضی از برگه‌های امتحانی در آشپزخانه گذاشته بودم. روزی برای برداشتن آنها به آشپزخانه رفتم، چشمم به مادر افتاد که داشت این مجلات را با برخی کاغذهای دیگر پاره می‌کرد! به شدت جا خوردم! گفتم داری چکار می‌کنی مادر؟! ماما! من یک ساله دارم اینها رو جمع می‌کنم. تو داری چکار می‌کنی؟! ماما داشت اون‌ها رو پاره می‌کرد. من خیلی ناراحت شدم! دوست داشتم موهامو بکنم!»

پس از این پلان زیبا و تأثیرگذار، راوی فیلم ادامه می‌دهد: «بچه‌ها! حالا که این قدر مجلات رشد را دوست دارید! از شما می‌خواهیم آنها را به دوستانتان هم معرفی کنید»

در ادامه و در نمایی زیبا، کودکی که با مقنعه‌های سفید و روپوش‌های آبی، مجله‌های نوآموز را بالای سر برده‌اند، تمام نمای صفحه را پر می‌کنند و فیلم با شعری آهنگین با مطلع: چه دنیای قشنگی! دنیای رنگارنگی... به پایان خود نزدیک می‌شود.

این فیلم را ببینید و اگر غرق تماشای آن شدید، دیدن آن را به مدیران، معلمان و اولیا توصیه کنید و در جلسات خود در استان‌ها برای کسانی که می‌خواهند بیشتر با مجلات دانش‌آموزی رشد آشنا شوند، نمایش دهید.

* این فیلم در تیرماه سال جاری از شبکه دو سیما پخش شده است و به لحاظ جذابیت‌های بصری و محتوایی زمینه‌بخش آن در شبکه‌های استانی نیز وجود دارد. لذا نمایندگان محترم مجلات رشد می‌توانند ضمن هماهنگی‌های لازم، نسبت به پخش این فیلم از شبکه‌های استانی اقدام کنند. ضمناً CD فیلم در بسته‌هایی که در همایش در اختیار شما قرار گرفته است، موجود است

هم‌جای ایران سراسری است

گرچه با انتشار نخستین نشریه از گروه نشریات رشد در مهرماه ۱۳۶۰ که "مجله رشد معلم" بود، ارتباط مسئولان و سردبیران این مجلات با استانها و مراکز آموزشی نیز در شکل و شیوه خاص خود برقرار شد و طی همه این سالها به طور دائم مسئولان دفتر و سردبیران با مخاطبان خود به شیوه های مختلف و از جمله از طریق "مرکز بررسی آثار مجلات رشد" در ارتباط بودند، ولی از سال ۱۳۸۰ برنامه ریزی برای سفرهای استانی به صورت هدفمند، موثر و تشکیلاتی آغاز شد و در سال ۱۳۸۱ اولین سفر مسئولان "دفتر انتشارات کمک آموزشی" به استان کرمان صورت گرفت.

پرونده ای برای ۴۷ سال سفر

استان کرمان مقصد اولین سفر!

در این سفر که با هماهنگی مسئولان آموزش و پرورش استان انجام گرفته بود، ۹ جلسه کارشناسی در مرکز استان و شهرستان های تابعه برگزار شد و برخی از مراکز آموزشی نیز مورد بازدید قرار گرفت. دومین و سومین سفر استانی مسئولان، سردبیران و کارشناسان دفتر طی سال ۱۳۸۲ در اردبیل و اصفهان انجام شد. در اولین سفر که در مهرماه آن سال به مقصد اردبیل انجام شد، اعضای حاضر در این بازدید استانی ۸ جلسه کارشناسی و دیدار را در مرکز استان، مراکز آموزشی و مدارس برگزار کردند.

در آبان ماه همان سال و با فاصله کمتر از یک ماه، استان اصفهان به عنوان مقصد بعدی مورد بازدید قرار گرفت.

استقبال گرم مسئولان آموزش و پرورش این استان و ذوق و شوق بچه ها در مدارس، زمینه ساز برگزاری ۱۵ جلسه در سرتاسر این استان شد.

سومین، چهارمین و پنجمین سفر استانی

سفرهای بعدی دفتر در سال ۱۳۸۳ به مقصد ۳ استان صورت گرفت و مسئولان، سردبیران مجلات و کارشناسان دفتر توانستند در استان خوزستان ۱۵، استان فارس ۲۱ و استان زنجان ۷ جلسه کارشناسی، بحث و گفت‌وگو و دیدار با مخاطبان مجلات رشد را در پرونده سفرهای استانی ثبت کنند

سال ۱۳۸۴ نسبت به روند سفرهای استانی در سالهای قبل از آن کمترین میزان بازدیدهای

تا ششم دبستان و مجله ای در ۸ صفحه به نام «پیک معلم»، برای معلمان این کلاس‌ها، آغاز کردند. مرکز تهیه خواندنیهای نوسوادان پس از مدتی به "مرکز انتشارات آموزشی" تغییر نام داد و اکنون با نام "دفتر انتشارات کمک آموزشی" مجلات رشد را منتشر می کند.

سفرهایی که ادامه یافت

این سفر در سال ۱۳۴۳، آغازی بر سفرهای مخاطب محور متولیان مجلات کمک آموزشی در طول ۴۷ سال بعد، تا سال ۱۳۹۰ بود. از آن زمان تا کنون این سفرها با شدت و ضعف‌های ناشی از شرایط اجتماعی و موقعیت‌های مختلف مجلات رشد تداوم داشته است و طی ۱۰ سال اخیر (از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰) شکلی برنامه ریزی شده، هدفمند و مستمر را به خود گرفته است.

در سال ۱۳۴۳، چند نفر از اعضای «مرکز تهیه خواندنیهای نوسوادان» دو هزار و پانصد کیلومتر راه از تهران تا حواشی کویرهای مرکزی ایران طی کردند، به بیش از یک صد شهر و روستا قدم گذاشتند، با هزاران کودک و بزرگسال نوسواد روستایی و شهری گفتگو کردند تا از میزان سواد و معلومات گروه‌های مختلف نوسوادان شهری و روستایی و نیازهای آنان آگاه شوند.

آن گونه که در ماهنامه آموزش و پرورش (دوره چهل و سوم - سال ۱۳۵۲) نوشته شده است، متولیان مجلات آموزشی در آن سالها پس از انجام تحقیقات و بررسی های لازم و با تکیه بر یافته‌های حاصل از این سفرها، در آغاز چهارمین ماهی که از تأسیس مرکز تهیه خواندنی های نوسوادان می گذشت، نخستین دوره آزمایشی خواندنی های نوسوادان را با انتشار مجله ای در ۱۲ صفحه به نام "پیک دانش آموز"، برای کودکان کلاس های سوم

در ارتقا کیفیت مجلات رشد و همچنین افزایش چشم‌گیر شمارگان مجلات رشد کاملا مشهود بوده است. قابل ذکر است که طی ۱۰ سال گذشته، استان‌های اصفهان، سیستان و بلوچستان، کرمان، گلستان و مازندران ۲ بار مورد بازدید قرار گرفته‌اند.

دفتر در سال ۱۳۸۷ از سفرهای استانی بی بهره بود. در سال ۱۳۸۸ دو استان یزد و سمنان مورد بازدید قرار گرفتند و در هر کدام از این استانها به ترتیب ۱۵ و ۶ جلسه برگزار شد.

سال ۱۳۸۹ تصویری کامل تر از سفرهای استانی سال ۱۳۸۹ نیز به لحاظ انجام سفرهای استانی، یکی از سالهای پرثمر دفتر بود. در این سال ۶ استان کرمانشاه، مازندران، قم، گلستان، سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی مورد بازدید قرار گرفتند. در سفر به استان کرمانشاه آقای دکتر محمدیان، رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی نیز حضور یافتند. در بقیه سفرها مدیرکل دفتر انتشارات کمک آموزشی، معاونین، سردبیران مجلات رشد و کارشناسان دفتر حضور داشتند و در ۲۶ شهرستان و مدارس تابعه حضور یافتند و ۵۰ جلسه کارشناسی، بحث و تبادل نظر و دیدار و گفتگو با مخاطبان را برگزار کردند.

در هر سفر بین ۱۳ تا ۱۹ نفر از مسئولان، سردبیران مجلات و کارشناسان دفتر حضور داشتند و بین ۲ تا ۳ روز را در استان‌های مذکور و شهرستان‌های تابعه سپری کردند.

اقدام ویژه در سفرهای استانی

یکی از اقدامات ویژه این سفرها (که به نحوی در دوره‌های قبل هم مورد توجه بوده است) نظرسنجی مکتوب از مخاطبان مجلات (معلمان، دانش‌آموزان، دبیران و مدیران) بوده است. هم زمان با هر سفر، برگه‌های تکمیل شده نظرسنجی گردآوری و پس از استخراج و تحلیل یافته‌ها، نتایج آن برای بهره‌برداری در اختیار برنامه‌ریزان و سردبیران مجلات رشد قرار می‌گرفت.

خوشبختانه این سفرها منشأ اثرات مفیدی برای دفتر انتشارات کمک آموزشی و مخاطبان مجلات رشد بوده است. به طور مثال، نتایج حاصل از آن

استانی را طی آن، سالها در خود ثبت کرد. این سال با یک سفر به استان خراسان جنوبی و برگزاری ۳ جلسه در مرکز استان، شهرستانها و برخی مدارس پایان گرفت.

با بحث و بررسی‌های انجام شده در دفتر و تصمیمات اتخاذ شده برای ارتباط بیشتر با مخاطبان، در سال ۱۳۸۵، استانهای بیشتری شاهد حضور متولیان تولید مجلات رشد در استان خود بودند.

استان سیستان و بلوچستان، میزبان بیشترین جلسات!

در سال ۱۳۸۵ استان‌های مازندران با ۱۱، بوشهر با ۱۰، هرمزگان با ۱۱ و سیستان و بلوچستان با ۱۸ جلسه شاهد حضور گسترده و موثر مسئولان، سردبیران مجلات و کارشناسان دفتر بودند و استان سیستان و بلوچستان با ۱۸ جلسه، میزبان بیشترین جلسات کارشناسی، بحث و تبادل نظر و دیدار و گفتگو با مخاطبان را به خود اختصاص داد. مسولان "دفتر انتشارات کمک آموزشی" با بهره‌گیری از تجربیات سفر در سالهای ۱۳۸۵ و قبل از آن و با اطلاع از نظرها، خواسته‌ها و انتظارات مخاطبان خود و برای تقویت جایگاه آنان در مجلات رشد و به منظور گفت و شنود با دانش‌آموزان، معلمان، مدیران و مسئولان آموزش و پرورش در سرتاسر کشور، موفق شدند در سال ۱۳۸۶، هفت سفر استانی را به مقصد استانهای کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی، آذربایجان شرقی، لرستان، گلستان، و آذربایجان غربی برگزار کنند.

در این استانها به ترتیب ۸، ۶، ۵، ۲۳، ۹، ۱۱، و ۲۴ جلسه و در مجموع ۸۶ جلسه برگزار شد.

تقسیم کار برای سفرهای موثرتر!

در این سفرها که معمولا به صورت گروهی و با حضور مدیرکل، معاونین دفتر و سردبیران مجلات رشد برگزار می‌شد، اعضای گروه با تقسیم کار در تمام شهرستان‌های استان حضور می‌یافتند و ضمن دیدار با مدیران آموزش و پرورش شهرستانها، در جلسه مدیران مقاطع سه‌گانه و کارشناسان و سرگروه‌های آموزشی شرکت می‌کردند و در مدارس نیز با حضور در بین دانش‌آموزان به صورت چهره به چهره با آنان گفتگو می‌کردند.

تحلیل محتوا و... نیز از دیگر رویکردهای محوری دفتر در تولید مجلات است.

تحقیق برای سنجش مشارکت استان ها

به منظور بررسی میزان تحقق این هدف در این بررسی میزان مشارکت فرهنگیان و دانش‌آموزان سراسر کشور در یک دوره انتشار یک‌ساله ماهنامه‌های دانش‌آموزی و بزرگسال و فصلنامه‌های تخصصی تحلیل شده که این بررسی از نوع مطالعات اسنادی و تحلیل محتوا (Analysis content) است که طی آن نویسندگان و تولیدکنندگان ۱۶۶ شماره مجله رشد در یک دوره یک‌ساله ۹۰-۸۹ به عنوان نمونه از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

چه کسانی سهم بیشتری در تولید دارند؟

میزان مشارکت استان‌ها، مشارکت فرهنگیان و استان‌ها در هر یک از مجلات توزیع تولیدکنندگان برحسب جنسیت و دیگر ویژگی‌های جامعه‌شناختی و جمعیت‌شناختی نویسندگان و پدیدآورندگان از جمله اهداف این بررسی است. این بررسی کمک می‌کند تا با دقت بیشتری به آسیب‌شناسی فرآیند مشارکت معلمان و دست‌اندرکاران از منظرهای مختلف پرداخته شود و در صورت امکان با مداخله در این امر زمینه‌ها و فرصت‌های مناسب‌تری را برای مشارکت بیشتر و متوازن و متعادل همه گروه‌ها و همکاران همه استان‌ها در تولید مجلات رشد فراهم شود. در حال حاضر بیشتر تولیدکنندگان را همکاران تهرانی تشکیل می‌دهند و در نشریات تخصصی تفاوت بین تولیدکنندگان از منظرهای مختلف مانند جنسیت، نوع مجله، استان، شهرستان و معنی‌دار و بسیار قابل توجه است به هر حال خلاصه این بررسی به شرح زیر است.

میزان مشارکت در نشریات دانش‌آموزی

در این پژوهش در تولید محتوای ماهنامه‌های دانش‌آموزی ۶۰۱ نفر پدیدآورندگانی از ۲۰ استان کشور مشارکت داشته‌اند. نشریه نوجوان با جلب ۹۱ پدیدآورنده از ۱۷ استان بیشترین تلاش و توفیق را در این زمینه داشته است. نشریه دانش‌آموز رتبه دوم را از لحاظ فراوانی جذب پدیدآورنده داشته است اما همه پدیدآورندگان فقط محدود به شهر تهران است. نشریه جوان از لحاظ بهره‌گیری از نویسندگان در استان‌های مختلف رتبه پس از نوجوان را کسب کرده است.

بالاترین میزان مشارکت

بالاترین میزان مشارکت در ماهنامه‌های دانش‌آموزی مربوط به شهر تهران (۴۹/۶۸ درصد) سپس استان‌های اصفهان (۸/۷ درصد)، مازندران (۷/۴۵ درصد)، خراسان

رویکرد مشارکت جویانه*

بررسی میزان مشارکت استان‌ها در تولید محتوای مجلات

آینده کیفی مجلات با مشارکت مخاطبان شکل می‌گیرد.

دفتر انتشارات کمک آموزشی همزمان با توسعه و گسترش پوشش مخاطبان، توسعه مشارکت مخاطبان، دانش‌آموزان به ویژه معلمان را مدنظر دارد. توسعه سیاست مشارکت به منظور کمک به تبادل تجارب آموزشی و تربیتی معلمان و دانشگاهیان، امکان بیان نظرات در برنامه‌های اصلاحی و تکمیلی آموزش و پرورش، پرورش استعدادهای نگارشی، توسعه سواد و مهارت‌های پژوهشی مدنظر قرار گرفته است.

گسترش فرهنگ نقد در گروه مشارکت مخاطبان

گسترش و پرورش فرهنگ نقد در زمینه‌های گوناگون ادبی، هنری، اجتماعی، علمی، پاسخ به پرسش‌ها و انتقال تجارب مفید به دانش‌آموزان، از دیگر اهداف مشارکت است که وجهه همت دفتر قرار گرفته است.

سفرهای استانی، برای همراه شدن با مخاطب

مشارکت فکری و دریافت نظرات و پیشنهادهای آنان در برنامه‌های سفرهای استانی متولیان و مدیران و سردبیران مدنظر است. ضمن آن که ارتباط رودررو و نشست‌های آزاد، اطلاع‌یابی از دیدگاه‌های و سلاقی و ارزیابی آنان از جنبه‌های مختلف مجلات با بهره‌گیری از تکنیک‌های مختلف پژوهشی، نظرسنجی، مصاحبه،

مشارکت، یکی از کارکردهای نسبتاً جدید مدیریت است که از آن تعاریف متعددی ارائه شده است به عبارت دیگر، هر اندیشمندی از زاویه نگاه خود، تعریفی از مشارکت ارائه داده است.

مشارکت چیست؟

مشارکت عبارت است از پیوند دوسویه، سازنده و سودمند میان دو تن یا بیشتر از دو تن. مشارکت یک درگیری ذهنی و عاطفی اشخاص در موقعیت‌های گروهی است که آنان را برمی‌انگیزد برای دستیابی به هدف‌های گروهی یکدیگر را یاری دهند و مسئولیت‌پذیر شوند در این نوع از مدیریت، به همه افراد سازمان فرصت بروز خلاقیت‌ها، ایده‌ها و نوآندیش‌ها داده می‌شود.

با مشارکت جویی «رشد» می‌کنیم!

مشارکت‌جویی امری دوسویه، داوطلبانه و آگاهانه است، براساس علاقه‌ها و نیازها و مبتنی بر اعتقادات و ارزش‌هاست؛ بر اعتماد و هم‌رایی متقابل استوار است این نوع مدیریت در آموزش، یکی از دیدگاه‌های نسبتاً جدیدی است که می‌کوشد با تکیه بر اهمیت سرمایه انسانی، راهکارهایی را برای حضور مؤثر و فعال تمام معلمان و دانش‌آموزان در مدارس بیابد و از ایده‌ها و ابتکارات آنان در حل مسائل و اجرای اهداف آموزش و پرورش استفاده کند.

هنر، بستر ایجاد جذابیت در مجلات رشد

در همین راستا، مجلات رشد در کنار آموزش‌های رسمی، مسئولیت‌ارائه بخشی از آموزش‌های غیررسمی را به عهده دارد.

تلفیق دانش با هنر، تفریح و سرگرمی و آمیختگی فعالیت‌های فکری و فرهنگی با آموزش و غنی‌سازی اوقات فراغت، هم‌راستا با آموزش‌های رسمی از جمله کارکردهای این رسانه است که با شمارگانی بالغ بر ۳۶ میلیون نسخه و ۳۲ عنوان مشخص برای دانش‌آموزان دوره‌های متفاوت تحصیلی معلمان، مدیران در رشته‌های گوناگون منتشر می‌شود.

رضوی (۵/۶ درصد) است که به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم و چهارم را کسب نموده‌اند. در مجموع ماهنامه‌های دانش‌آموزی در یک دوره انتشار (سال تحصیلی ۸۹-۹۰) از مشارکت ۲۱۴ نفر از پدیدآورندگان از ۲۷ استان در تولید محتوای مجلات بهره جستید که در این بین مجله رشد آموزش ابتدایی با جلب و جذب ۱۳۴ نفر از مخاطبین بیشتر تلاش و توفیق را داشته رتبه دوم در این زمینه را مجله رشد تکنولوژی آموزشی کسب کرده است. این ارزیابی براساس میزان مشارکت استان‌ها، شهر تهران با اختصاص ۳۱/۳ درصد از کل پدیدآورندگان استانی در ردیف نخست، استان‌های مازندران، خراسان رضوی، اصفهان به ترتیب در رتبه ۲، ۳ و ۴ مشارکت قرار گرفته‌اند. براساس این یافته به نظر می‌رسد در مجموع ماهنامه‌های بزرگسال توفیق قابل ملاحظه‌ای در جلب و جذب مشارکت مخاطبان‌شان در تولید محتوا داشته است.

میزان تحصیلات مشارکت‌کنندگان

۶۴/۱ درصد از پدیدآورندگان استانی ماهنامه‌های

بزرگسال دارای تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر هستند. ۲۸/۳ درصد آنان دارای تحصیلات لیسانس و فقط ۷/۵ درصد باقی‌مانده دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم هستند این یافته می‌تواند مبین پذیرش قابل قبولی برای اعتبار علمی مجلات محسوب شود.

قالب‌های مجلات

براساس یافته جدول مشارکت پدیدآورندگان استانی ماهنامه‌های عمومی بزرگسال، پدیدآورندگان استانی ماهنامه‌ها مطالبشان در ۱۷ قالب (مقاله، علمی و کاربردی، یادداشت، طنز و گفت‌وگو...) ارائه داده‌اند که ۲۸/۳۶ از پدیدآورندگان با تدوین مقاله ۲۴/۸۸ درصد با تنظیم مقاله تجربی کوتاه و ۹/۹۵ درصد با تهیه مقالات علمی و کاربردی در تولید مجلات سهیم بوده‌اند.

رتبه اول و دوم مشارکت‌های استانی

متولیان فصلنامه‌های تخصصی رشد در یک دوره انتشار یکساله (سال تحصیلی ۸۹-۹۰) در راستای بهره‌گیری از مشارکت استانی پدیدآورندگان توانسته‌اند ۴۸۶ نفر از مخاطبان‌شان را در تولید فصلنامه با خود

همراه سازند در این بین، شهر تهران با ۱۸۶ پدیدآورنده و رتبه اول و اردبیل با ۲۶ پدیدآورنده رتبه دوم را در مشارکت تولید محتوای فصلنامه‌های تخصصی کسب کرده است.

۶۶/۰۶ از پدیدآورندگان استانی فصلنامه‌های تخصصی دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و دکترا بوده‌اند. ۳۰/۹ درصد از آنها دارای تحصیلات لیسانس فقط ۱/۸ نیز دارای دیپلم و فوق دیپلم. با عنایت به دو فصلنامه تخصصی دانش‌آموزی فقط ۱/۲ درصد از آنان دانش‌آموز بوده‌اند که نشان‌دهنده لزوم توجه و استقبال بیشتر دانش‌آموزان در تولید محتوای این مجلات است. ۶۰/۹ درصد از پدیدآورندگان ماهنامه‌های عمومی بزرگسال زن و ۳۹/۱ درصد مرد هستند.

* فریبا کیا - کارشناس ارشد علوم اجتماعی

در چشم‌های این کودکان، امید به آینده روشن موج می‌زند...

حاشیه‌ها

رشد و فعالیت‌های پرورشی

وقتی گزارش‌های استان‌ها ارائه می‌شد، مجدفر، سردبیر رشد آموزش ابتدایی به یکی از بروچ‌های روابط عمومی دفتر می‌گفت: «نگران بودیم که در غیاب امور تربیتی، فعالیت‌های پرورشی کمرنگ شده و به تعطیلی کشیده می‌شود. ولی با خوشحالی می‌بینیم که با اتکا به محتوای چاپ شده در مجلات رشد، می‌توان یک عالمه فعالیت پرورشی را در مدارس سروسامان داد.»

تا ظهر روز اول، هنوز کسی خوابش نبرده بود!

یکی از دل‌مشغولی‌های عکاسان دفتر انتشارات کمک‌آموزشی، تهیه آرشو است از دوستانی که در نشست‌های داخلی و عمومی دفتر خوابشان می‌برد و برای لحظاتی به چرت‌های ۲۰ - ۳۰ ثانیه‌ای تا چند دقیقه‌ای روی می‌آورد. ولی به گفته دوستان عکاس و فیلم‌بردار، چون تا ظهر روز اول، هنوز کسی خوابش نبرده بود، آن‌ها تیرشان به سنگ خورده است.

این سکوت علامت رضاست!

زمانی که فیلم «رشد برای رشد» پخش می‌شود یکی از مدعوین به آرامی به کنار دستی‌اش می‌گوید. این سکوتی که شاهدش هستیم واقعاً از آن نوع سکوت‌هایی است که می‌گویند «سکوت علامت رضایت است». همه محو این فیلم شده‌اند. من که خیلی از فیلم لذت بردم.

زمانی که اسماء یکی از دانش‌آموزان کردستانی از خاطره‌ای می‌گوید که مادرش قصد داشته است مجلات رشدی را که او جمع‌آوری کرده است، پاره کند و با تأثر تأکید می‌کند «در آن لحظه دوست داشتم موهایم را بکنم!» یکی از خانم‌های حاضر در همایش می‌گوید: «آخیش، بمیرم، آخه یکی نیست به این ما در بی‌سلیقه بگوید. دلت به حال اسماء نسوخت؟! طفلکی چه با غصه از این خاطره یاد می‌کرد.»

نه اون اصغر شونه!

پس از آنکه آقای ناصر مدیرکل دفتر، آقای قاسم نقی‌زاده را به‌عنوان مدیر بازرگانی دفتر معرفی کرد، یکی از نمایندگان گفت: می‌شناسمش، توی فیلم از کرخه تا راین هم خیلی قشنگ بازی می‌کرد. و دوستش به او تذکر داد که نه برادر! اشتباه نکن اون که شما می‌گید، اصغر نقی‌زاده است. ایشان برادرشان آقای قاسم نقی‌زاده هستند.

خنده، فصل مشترک انسان‌ها!

زمانی که بچه‌ها در بخشی از فیلم «رشد برای رشد» لطیفه تعریف می‌کنند، حضار در همایش

می‌رسد اگر همکاران محترم دوره‌های کوتاه آموزش مولتی‌مدیا و چندرسانه‌ای را طی کنند. این اشکالات جزئی که کارهای خوب آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، به راحتی برطرف خواهد شد.

امتیازش آنچنان هم بی‌تأثیر نیست!

ابتکار استفاده از مجلات رشد جهت آموزش کوتاه مدت فرهنگیان، استقبال شایان توجهی از سوی نمایندگان مجلات رشد روبه‌رو شد.

شماره موبایلی که خیلی می‌ارزد!

بخش صبحگاهی همایش به پایان رسیده است. برخی نمایندگان که از قبل هم‌دیگر را می‌شناسند باهم خوش‌وبشی می‌کنند. دور و بر سیدکمال شهابلو، معاون برنامه‌ریزی انتشارات هم شلوغ است. نمایندگان در خصوص مسائل مالی و اداری سؤالات زیادی از او دارند. زمانی که شماره همراهش را به یکی از نمایندگان اعلام می‌کند. چند نفر دیگر از نمایندگان که نزدیک او هستند می‌گویند آقا لطفاً دوباره شماره را تکرار کنید. و در این میان یکی از آنها می‌گوید: این شماره را یادداشت کن. خیلی ارزش دارد! به کارت می‌آید!

نگاهی به هم‌دیگر می‌اندازند و با تردید، لبخندی کمرنگ رد پهنای صورتشان نقش می‌بندد، ولی با شنیدن لطیفه‌های دوم و سوم، یخشان آب می‌شود و بلندتر می‌خندند. خنده فصل مشترکی برای همه انسان‌هاست؛ کودکان و بزرگترها!

اونجوری هم می‌تونید تشویق کنید!

بعد از صحبت‌های گویا یکی از نمایندگان مجلات رشد، حضار در همایش صلوات می‌فرستند. نادری که جلسه را اداره می‌کند می‌گوید: ایام سرور است، می‌تونید اونجوری هم تشویق کنید. و همه باهم دست می‌زنند.

فصل خوش‌پذیرایی

زمانی که در بین برنامه‌ها اعلام می‌شود که همکاران برای پذیرایی به طبقه پایین محل همایش بروند، یکی از نمایندگان استانی که به شدت سرش به کتاب سالنامه رشد «هزارنقش» گرم شده است به دوست کنار دستی‌اش می‌گوید: «چی شده جلسه هنوز تمام نشده؟ و دوستش با احساس و شاعرانه می‌گوید: چرا برادر! بخش اول جلسه تمام شد و الان فصل خوش‌پذیرایی فرا رسیده است و باهم می‌خندند.

بازار گرم رقابت

در بخشی از جلسه، تیزرهای تهیه شده استانی که توسط نمایندگان مجلات رشد در استان‌ها ارائه شده است، به نمایش گذاشته می‌شود. برخی از نمایندگان در بین زمزمه‌هایشان می‌گویند «این هم کاری خوبی است. یادمان باشد سال آینده ما هم نمونه کارهایمان را بیاوریم!»

با آموزش بهتر می‌شود!

بخشی از قسمت دوم همایش، به کلیپ‌ها و فلش‌های نمایش داده شده به استان‌ها اختصاص داشت. اکثر آنها از نظر صدابرداری و تصویر مشکلاتی داشتند که به نظر

ضمیمه سالنامه رشد

هزار نقش

ویژنامه یازدهمین همایش نمایندگان مجلات رشد

تحریریه: محمد دشتی فاطمه خره غانینان

باتشکر از ناصر نادری، سیدکمال شهابلو،

محمد رضا جهانبخش، مریم شهرآبادی و مریم موسوی

عکس: اعظم لاریجانی و رضا بهرامی